

REPUBLIKA

Rok XIII.

ŁÓDŹ, SOBOTA, 22-GO LUTEGO 1936 ROKU.

CENA NUMERU 15 GROSZY.

№ 52

Demonstracja antyhitlerowska na uniwersytecie warszawskim

Studenty nie dopuścili do wygłoszenia odczytu przez docenta uniwersytetu berlińskiego

Warszawa, 21 lutego

(B) Wczoraj wieczorem w trzecim audytorjum Uniwersytetu Warszawskiego miał się odbyć odczyt R. Koeniga docenta Uniwersytetu Berlińskiego, zorganizowany przez akademickie stowarzyszenie „Liga”. Reprezentant hitlerowski miał mówić o idei uniwersytetu niemieckiego.

Przed rozpoczęciem obrad zebrała się na korytarzu i w audytorjum grupa akademików, licząca ponad 200 osób. W chwili, gdy prelegent wszedł na salę, urządzono mu wrogą manifestację. Wśród ogólnej wrzawy i OKRZYKÓW PRZECIWKO RZĄDOM I IDEI HITLEROWSKIEJ

jeden z przywódców młodzieży socjalistycznej akademickiej student Leszek Raabe, podszedł do docenta Koeniga i wręczył mu bukiet czerwonych kwiatów, prosząc, by złożył je na mogiłach ofiar teroru hitlerowskiego. Równocześnie w grupie demonstrantów rozległy się

OKRZYKI W JEZYKU POLSKIM I NIEMIECKIM PRZECIWKO HITLERYZMOWI I FASZYZMOWI.

O przywróceniu spokoju na sali nie było mowy. Wobec tego docent Koenig wraz z towarzyszącymi mu organizatorami prelekcji opuścili salę i zabudowania uniwersytetu.

Polska w okowach mrozu

Burze śnieżne nad Bałtykiem.—Porty morskie zablokowane przez lód

Warszawa, 21 lutego.

(B) Ostatnie dni przyniosły znowu znaczny wzrost mrozu na terenie całego kraju. W Warszawie termometr spadł dzisiaj we dnie poniżej — 10 st. a w nocy mróz wynosił nawet 17 st.

Na wybrzeżu morskim zamrzły wszystkie porty i powstała konieczność puszczania w ruch łamaczy lodów. — W porcie helskim lód ściał brzegi morza tak, że statki zmuszone są łamać warstwę lodową, aby umożliwić sobie wjazd do wnętrza. Wjazd do portu jest jeszcze wolny od lodów i dostęp do kutrów rybackich nie jest utrudniony, jednakże wewnętrzna część portu znajduje się cała w okowach lodu, który stale narasta.

Rzeki Piaśnica i Czarnowoda uchodzące u brzegów otwartych do Bałtyku zamrzły na całej swej długości, a nawet u ujścia wśród wydym i na plaży co zwykle się bardzo rzadko zdarza. Zadymka śnieżna, która przeszła nad wybrzeżem polskim utworzyła na linii kolejowej Puck—Hel wielkie zasypy śnieżne tak, że pociągi nie mogły należycie kursować. Wielkie zasypy utworzyły się również pod wielką Wsią Hallerowem i pod Gnieźdźdewem. Pług parowy musiał oczyszczać całą linię trzykrotnie.

W innych okolicach kraju temperatura jest również bardzo niska, a szczególnie we wschodnich okolicach, gdzie dochodzi w Brześciu do — 20 st. a w Lidzie do — 26 st. Na południu kraju mróz jest nieco lżejszy dochodząc w Krakowie, Lwowie i Tarnopolu do — 7 jak również i w Katowicach, w Zakopanem — 4, w Zaleszczykach — 5 st.

Berlin, 21 lutego.

Silne mrozy i burze śnieżne, szalejące na Bałtyku utrudniają komunikację morską pomiędzy Niemcami a Prusami Wschodnimi.

Porty Królewieckie i Elblaskie są zablokowane przez lód. Zatoka Fryska całkowicie zamrzła po raz pierwszy od wielu lat.

Kopenhaga, 21 lutego.

Nasutek śnieżnicy powstały wielkie trudności komunikacyjne w całej Danii.

Gen. Krzemiński na Zamku

Warszawa, 21 lutego.

(PAT) Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął w dniu dzisiejszym p. prezesa N. I. K. generała J. Krzemińskiego, który złożył Panu Prezydentowi sprawozdanie z bieżących prac kontroli państwowej.

Szereg większych i mniejszych miejscowości jest odcięty od świata.

Na kolejach utknęły w kilku metrowych zaspach śniegowych nawet pociągi pomocnicze i pługi odśnieżne.

Komunikacja z Niemcami jest utrudniona. Dowóz żywności do miast znacznie się zmniejszył.

Gdańsk, 21 lutego.

(PAT) Panujące na terenie W. M.

Gdańska mrozy 18 stopni niżej zera spowodowało zamrznięcie nie tylko rzek lecz także i morza, które w odległości 300 metrów od wybrzeża pokryte jest lodem.

Nielegalne zebranie Stronnictwa Narodowego w Kaliszu

Policja wkroczyła do lokalu, w którym toczyły się obrady.— Uczestnicy zebrania będą pociągnięci do odpowiedzialności

Kalisz, 21 lutego.

Polska Agencja Telegraficzna donosi:

W dniu dzisiejszym władze policyjne w drodze poufnej zostały poinformowane, że w pensjonacie SS. Służebniczek w Kaliszu przy ul. Grodzkiej 9 odbywa się nielegalne zebranie o charakterze politycznym.

Funkcjonariusze policji udali się na skutek tej wiadomości na miejsce i

wówczas stwierdzili, że w gmachu dawnego hotelu „Francuskiego”, dzierżawionego obecnie przez zakon SS. Służebniczek, w pokoju nr. 9 na pierwszym piętrze odbywa się istotnie zebranie. W momencie, gdy policja wkroczyła do pokoju, zastała przy stole obrad prezesów kół Stronnictwa Narodowego z terenu m. Kalisza, powiatu oraz koła kaliskotureckiego.

Byli to znani działacze Stronnictwa Narodowego w Kaliszu, a mianowicie apl. adw. Kazimierz Herbich, p. poseł Ignacy Chrystowski, właściciel majątku Tłokinia Wielka, oraz Jan Sokolnicki, właściciel majątku Naczesławice. Ponadto na zebranie powyższe przybyli jako zaproszeni goście: ks. Hornowski z Dobrcza, ks. Żak z Błaszcz, ks. Siepka ze Stawiszyna, ks. Czarnecki z Rypinka i ks. Spereżyński ze Stawu.

Należy podkreślić, że z terenu powiatu na owo konspiracyjne zebranie zaproszonych było wiele innych osób, które jednakże nie przybyły.

Ponieważ stwierdzono, że zebranie powyższe posiadało charakter nielegalny i było zakonspirowane przed władzami administracyjnymi, przeto funkcjonariusze policji zebranie rozwiązali.

Jednocześnie organizatorzy zebrania, pp. prezes Stronnictwa Narodowego koła Kalisz, Herbich, prezes okręgu Stronnictwa Narodowego kaliskotureckiego Chrystowski i prezes Stronnictwa Narodowego na powiat, Sokolnicki, zostali zatrzymani i doprowadzeni do wydziału śledczego w Kaliszu, gdzie po wylegitymowaniu, przeprowadzeniu rewizji osobistej i spisaniu protokołu zostali zwolnieni.

Jak się dowiadujemy, dochodzenie w tej sprawie skierowane zostało do referatu karnego starostwa powiatowego w Kaliszu, celem pociągnięcia winnych do odpowiedzialności administracyjnej za organizowanie nielegalnego zebrania o charakterze politycznym.

Ponadto władze policyjne spisały protokół zarządowi pensjonatu SS. Służebniczek w Kaliszu za wynajęcie pokoju na powyższe zebranie.

Amb. Wysocki przechodzi na emeryturę

Kilka nieobsadzonych placówek dyplomatycznych

Warszawa, 21 lutego.

(B) Dziś przybył do Warszawy ambasador Polski w Rzymie dr. Alfred Wysocki. W kołach politycznych twierdzą, że dr. Wysocki wkrótce spowoduje przekroczenia granicy wieku przejścia na emeryturę i opuści placówkę rzymską. Dr. Wysocki liczy blisko 70 lat. Równocześnie opróżnił ma się polska placówka dyplomatyczna w Budapeszcie, gdyż poseł min. Stanisław Lepkowski ma objąć stanowisko szefa kancelarii cywilnej Prezydenta R. P. po opuszczeniu tego stanowiska przez dr. Świeżawskiego. Przybędą więc wkrótce jeszcze dwie nieobsadzone polskie placówki dyplomatyczne zagranicze do kilku już nieobsadzonych, a mianowicie w Pradze — po mianowaniu posła dr. Grzybowskiego podsekretarzem stanu w prezydium rady ministrów, w Atenach — po odwołaniu min. Jurjewicza i w Meksyku — po odwołaniu min. dr. Merdingera.

Pomoc sowiecka dla Francji na wypadek wojny—problematyczna

Paryż, 21 lutego.

(PAT) Przemówienie dep. Herriota za ratyfikacji paktu francusko-sowieckiego spotkało się z poważnymi zastrzeżeniami wśród niektórych parlamentarzystów. M. in. również dep. Montigny z grupy niezależnych lewicy w rozmowie z przedstawicielem „Le Petit Bleu” oświadczył, iż argumentacja Herriota wydaje mu się niewystarczająca. Dep. Montigny podkreśla, iż jednym z głównych argumentów, wysuwanych przez przeciwników paktu francusko-sowieckiego jest brak wspólnej granicy między ZSRR a Niemcami. Dep. Herriot uważa ten argument za nielogiczny, gdyż na zasadzie paktu Ligi Narodów, członkowie Ligi muszą zezwolić na przejście przez ich terytorium tych armii, które śpieszą z pomocą państwu zaatakowanemu, lecz Polska naprzykład stanowczo sprzeciwia się przemarszowi przez swe terytorium armii niemieckiej, lub rosyjskiej. Wobec tego stanowiska Polski, główna argumentacja przeciwników paktu zachowuje swe pełne znaczenie.

dzy ZSRR a Niemcami. Dep. Herriot uważa ten argument za nielogiczny, gdyż na zasadzie paktu Ligi Narodów, członkowie Ligi muszą zezwolić na przejście przez ich terytorium tych armii, które śpieszą z pomocą państwu zaatakowanemu, lecz Polska naprzykład stanowczo sprzeciwia się przemarszowi przez swe terytorium armii niemieckiej, lub rosyjskiej. Wobec tego stanowiska Polski, główna argumentacja przeciwników paktu zachowuje swe pełne znaczenie.

Represje wobec szwajcarów w Niemczech

Hitlerowcy rozwiązali organizacje skautów szwajcarskich w Badenji.—Tekst noty niemieckiej

Berlin, 21 lutego. Niemcy zaczęli stosować wobec Szwajcarów represje. W pierwszym rzędzie rozwiązano z polecenia ministra spraw wewnętrznych wszystkie nie narodowo - socjalistyczne organizacje młodzieży w Badenji na pograniczu Szwajcarii. Są to przeważnie zrzeszenia skautów szwajcarskich, które organizują wyieczki do Szwajcarii.

Cała prasa niemiecka gwałtownie atakuje Szwajcarów za rozwiązanie organizacji narodowo - socjalistycznej. „Völkischer Beobachter“ i „Angriff“ zarzucają Szwajcarii, że ulega wpływom żydów

skim i że zakaz organizacji nazistycznych w Szwajcarii dowodzi, iż rząd szwajcarski solidaryzuje się z zabójcą Gustloffem i profanuje jego mogiłę.

„Beobachter“ pisze, że rząd szwajcarski uznał motywy zabójstwa i stał się narzędziem marksistowskiej i żydowskiej propagandy przeciwko Niemcom.

Berlin, 21 lutego. (PAT) Jak się dowiaduje przedstawiciel PAT-a, że strony międzynarodowej, nota, wystosowana do rady związkowej Szwajcarii, utrzymana jest w dość stanowczym tonie. Odpowiada ona nastrojom, które wywołał w politycznych ko-

łach niemieckich zakaz działalności krajowego i okręgowego kierownictwa partii narodowo - socjalistycznej w Szwajcarii.

Zakaz ten nazwany jest prowokacją narodowo - socjalistycznych Niemiec i „beprzykładnem ich urażeniem“. Wskazują natomiast, że forma uchwały rady związkowej pozostawia pewne wątpliwości, gdyż merytorycznie dotyczy ona tylko kierownictwa, a nie samej organizacji, co stanowi pewnego rodzaju sprzeczność. Przypuszczają tu, że na powzięcie uchwały mógł również wpłynąć

Spółnota Interesów

skazana na 50 tys. zł. grzywny

Warszawa, 21 lutego.

(B) Izba kartelowa Sądu Najwyższego zgłosiła dziś motywy w sprawie znanego wyroku w procesie kartelowym Spółnoty Interesów o ukryciu pewnych umów o charakterze kartelowym. W sprawie tej jak wiadomo Spółnota Interesów w Katowicach skazana została na 50.000 zł. grzywny. W motywach dzisiejszych Izba kartelowa Sądu Najwyższego stwierdza, że wszelkie umowy i porozumienia, mogące podziałać na rynek gospodarczy, winny być rejestrowane pod groźbą odpowiedzialności karno - kartelowej, wprowadzonej w życie na podstawie nowych przepisów.

B. min. Matuszewski—prezesem Tow. Kredytowego w Warszawie?

Warszawa, 21 lutego.

(B) W kołach finansowych warszawskich lansują dość nieprawdopodobne pogłoski, przewidujące wybór b. ministra skarbu Ignacego Matuszewskiego na stanowisko prezesa Warszawskiego Miejskiego Towarzystwa Kredytowego

Gen. rumuński Cichocki uniewinniony

Bukareszt, 21 lutego.

(PAT) Sąd najwyższy uniewinnił generała Cichockiego, byłego ministra wojny, który stanął przed sądem w wyniku dochodzenia parlamentarnego. Generał był oskarżony o zawarcie kontraktów, dotyczących dostaw broni z firmą cudzoziemską Bex z pominięciem wymaganych formalności.

Blum powraca do zdrowia

Paryż, 21 lutego.

(PAT) Doktorzy, czuwający nad zdrowiem Leona Bluma, oświadczyli wczoraj wieczorem, iż chory czuje się lepiej, chociaż temperatura jest jeszcze dosyć wysoka, bo wynosi 38 st. Chory w dalszym ciągu musi pozostać w zupełnym spokoju.

Tajemniczy turysta niemiecki

w gabinecie sędziego francuskiego

Aix-en-Provence, 21 lutego.

(PAT) Dziś rano w gabinecie prezesa sądu Loison, który, jak wiadomo, przewodził w procesie terrorystów chorwackich, znaleziono śpiącego osobnika, który podał się za obywatela niemieckiego nazwiskiem Jaeger. Oświadczył on, że nie chcąc spać na ulicy, wszedł do gmachu sądowego, nie ma środków na powrót do Niemiec i był jako turysta na Riwierze.

Hitler chce zawrzeć pakt z Mussolinim

Ożywione narady włosko-niemieckie

Paryż, 21 lutego.

(PAT) Pobyt ambasadora Rzeszy w Rzymie von Hassela w Berlinie budzi żywe zainteresowanie w kołach politycznych, które nie ukrywają, iż podróż ta może mieć duże znaczenie. Kilka dzienników zamieściło na ten temat obszernie depesze z Berlina, na zasadzie których można przypuszczać, iż głównym tematem rozmów ambasadora Hassela z kierownikami polityki niemieckiej były następujące 3 sprawy:

1) kwestia zdemilitaryzowanej strefy nadreńskiej,

2) sprawa polityki względem Sowietów i paktu francusko - sowieckiego,

3) zagadnienie naddunajskie. Według dzienników francuskich, kwestja Locarna, rozważana w łączności z obecną sytuacją polityczną, wynikającą z zatargu włosko - abisyńskiego i ze sprawą ratyfikacji paktu francusko - sowieckiego, żywo zajmuje kierowników

polityki niemieckiej. Możliwe jest — pisze „Le Petit Journal“, że kanclerz Hitler przeprowadził pewne sondowania u Mussoliniego na temat stanowiska, jakie zajęłyby Włochy względem paktu lokarneckiego. W Berlinie panuje pewien sceptycyzm co do możliwości doprowa-

żenia do realnych wyników, jeśli chodzi o rozwiązanie zagadnień dotyczących Europy naddunajskiej, nie ulega jednak wątpliwości, iż w stosunkach włosko - niemieckich nastąpiła poważna poprawa. Mówiono nawet o możliwości układu włosko - niemieckiego.

Jutro, w niedzielę, dn. 23 b. m. jako w pierwszą bolesną rocznicę zgonu naszego drogiego

b.p. LEONA RABINOWICZA

odbedzie się o godz. 1-ej popoł. na cmentarzu żydowskim nabożeństwo żałobne, o czym zawiadamiają przyjaciel i znajomych

ŻONA I DZIECI.

Trzęsienie ziemi w Japonji

Domy w gruzach. — Znaczna ilość ofiar ludzkich

Tokio, 21 lutego.

(PAT) Centrum trzęsienia ziemi, które nawiedziło Japonję leży pomiędzy Kyoto i Osaka, obejmując obszar w promieniu 18 km. od Osaki, gdzie została zniszczona elektrownia. Dzisiaj wznowiły się wstrząsy podziemne. Mieszkańcy Osaki opuścili domy. Jak dotychczas trzęsienie ziemi nie wyrządziło zbyt wielkich szkód.

Tokio, 21 lutego.

(PAT) Wedle dotychczasowych doniesień podczas trzęsienia ziemi w Osacie 5 osób poniosło śmierć, zaś 16 odniosło rany. 12 domów zostało zburzonych całkowicie, zaś 17 częściowo. — Podczas pożaru, który wybuchł jednocześnie z trzęsieniem ziemi spadł z dachu jednego z domów i rozbili się na śmierć trzech kominiarzy.

Jak hitlerowcy płacą długi...

Berlin, 21 lutego.

(PAT) W czwartek ukończone zostały po 11-dniowych obradach rokowania, prowadzone między przedstawicielami państw wierzycielskich Niemiec a delegatami Banku Rzeszy. W wyniku rokowań podpisany został nowy układ, obowiązujący na jeden rok, t. j. do 28 lutego 1937 r. Układ ten obejmuje wszystkie kraje wierzycielskie z wyjątkiem Włoch, których wierzytelności zostały w międzyczasie już spłacone. Suma omówionych wierzytelności, któ-

ra w r. b. wynosiła 1 i trzy czwarte miljarde marek, wykazała dalsze zmniejszenie, wynoszące ok. 400 milionów marek. Spłata dokonana została przeważnie przez wykorzystanie przez turystów t. zw. Registermark. Wobec korzystnych wyników, jakie wykazało korzystanie z tych marek powzięto szereg postanowień, ułatwiających korzystanie z nich, przyczem obok istniejących Registermark stworzono specjalne Reisemark.

Powódź w Andaluzji

Madryt, 21 lutego.

(PAT) Powodzie trwają w Andaluzji, Zamora, Valladolid i Badafoz. W Sewilli rzeka Gwadalkiwir podniosła się o 10 metrów ponad normalny poziom.

W Andaluzji ewakuowano z zagrożonych budynków 2500 osób. Ofiar w ludziach dotychczas niema, ale straty materialne są znaczne.

Min. Seljamaa w Warszawie

Warszawa, 21 lutego.

(PAT) Estoński minister spraw zagranicznych Seljamaa w przejeździe do Wiednia zatrzymał się w Warszawie. Dziś w czasie swego pobytu min. Seljamaa został przyjęty przez ministra spraw zagranicznych J. Becka.

Zdarzenia i ludzie

Polowanie na kawior

Czarne złoto pod bryłami lodu

Moskwa, w lutym.

Gdy nadchodzi wiosna — uroczysty czas miłości — morze Kaspjskie wyrzuca ogromne masy ryb, które płyną w kierunku delty Wolgi, by się tam ikrzyć.

O zmierzchu wsiadamy w Saratowie na statek, który niesie nas z biegiem rzeki na połów ryb. Zanim jeszcze statek dopłynął do miejsca przeznaczenia widzimy między bryłami lodu pierwsze masy zdechłych ryb, rozciętych ostrymi nożami statku, przeznaczonych do rozbijania lodu, i jeszcze ostrzejszymi kantami trwałych lodowych. Ryby w tak gęstych rojach i tak blisko stoją pod lodem, że statek przejeżdża po nich, jak przez jakaś masę.

Na statku stoją ramie przy ramieniu rybacy. Stoją i marzną. Dni wczesnego przedwiośnia zwabiły tysiące tych ludzi z ich ciepłych domów na Wolgę. Pod okrętem słychać huk łamiącego się lodu, nad pokładem słychać brzęczenie tysięcy głosów, a z dołu brzmi

monotonna bez końca melodia jakiejś pieśni.

Nocą rybacy na statku śpią jak na morzu Lodowatym: z derkami i palcami nad głową, by się ogrzać własnym oddechem. Wolga jest zupełnie czarna. Bryły lodu lśnią jak kryształy.

Trzeciego dnia o zmierzchu nareszcie przybyliśmy na miejsce przeznaczenia. Powietrze pachnie morzem i rybami. Tutaj na dole, przy delcie Wolgi, lód już popękał. Miejscami widoczne są wielkie dziury, w których woda tworzy wiry. Widać płynące przeciw prądowi ryby.

Dalej na południu, gdzie niewiadomo, czy się jest jeszcze pośrodku rzeki Wolgi, czy też już na otwartym morzu, gdzie wolne od lodu miejsca są plbrzymie, tak że bryły lodowe swobodnie po nich płyną, jak małe wysypki, — tam rybacy zabierają się do roboty. Wchodzą na brzeg tych brył... Jest to niebezpieczne: statystyki roczne mówią o dziesiątkach ludzi, których por-

wał prąd i którzy już nigdy nie wrócili na statki. Rybacy trzymają kije w rękach. Palce ich przymarzają do kciaków, a przy każdym ruchu odrywają się kawały skóry. Kijami temi biją oni w wodę, poprzez roje ryb. Powoli ro madzą się trupy ryb i zatrzymują inne ryby w ich szybkim biegu. Wreszcie widać zabitych ryb są tak wielkie, że inne ryby wcale już nie mogą się prze-dostać.

Pierwsze ryby, które płyną na północ, by ikrzyć się, są to szczupaki i sandacze; te przepuszcza się. Później przychodzą płotki, na które się nie zwraca żadnej uwagi. Następnie czerwone okonie, które się także przepuszcza. Aż potem nareszcie, po długim czekaniu — trwa to czasami kilka dni — przypływają jesiorty. Czarne złoto, które leży na dnie morza, które trzeba wykopywać, tak jak się wykopuje złoto w górach, które trzeba łapać rękami, żeby nie uciekło. Rękami, dretwiejącymi w zimnej wodzie, pokaleczonymi od ostrych kantów brył — to czarne złoto nazywa się: kawior!...

W ciągu kilku dni zdobywa się tysiące centnarów ryb. Tysiące ludzi, jeżeli wszystko idzie dobrze, żyje z tego przez cały rok. Nie jest to przesada,

ponieważ ludzie ci, mieszkańcy stepów są bardzo skromni, i wielu z nich dzisiaj jeszcze nie zdaje sobie sprawy z tego, jaką wysoką wartość przedstawia owoc ich niebezpiecznej pracy.

Przesyłanie ryb leży dzisiaj w rękach kooperatywy. Istnieją kooperatywy niemieckich osiedleńców i kałmuckich. Przestrzeń, która dzieli ich od delty Wolgi jest ogromna. Ci, którzy mieszkają najdalej, wędrują w zimne noce przez bezdrożne stepy z kompasem w rękę, żeby tylko zdołać na czas, kiedy przy brzegach rozpryskujących się brył, ukazują się ryby. Kooperatywy te coprawda nie żyją wyłącznie ze zysku, jak daje kawior, jednak podstawą ich gospodarczego i technicznego rozwoju jest „czarne złoto“, wydobywane z Wolgi. Dostarczają one ryb trustowi rybnemu, a organizacja ta załatwia dla nich traktory i materiał budowlany. Nędzne wioski zamieniają się w nowe osiedla.

Delta Wolgi jest cudem dla tej części świata, tak samo jak delta Nilu, dla Egiptu. Kaspjskie morze jest skarbcem dla Rosji, gdzie stare skarby, niewykorzystane dotychczas w należyty sposób, czekają na nowych ludzi, ich od wagę i wytrwałość, ich maszynny i bo-
jowego ducha pracy.

W. L.

RZĄD WALCZY O ZNIŻKĘ CEN

Zniżka cen musi dotrzeć do konsumenta. — Prof. Lipiński komisarzem kontroli cen. — Fundusz na oddłużenie urzędników państwowych

Warszawa, 21 lutego.

(B) Ministerstwo przemysłu i handlu w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych i przy spółdzielniach przemysłowo-handlowych prowadzi obecnie akcję, mającą na celu do prowadzenie dokonanej ostatnio obniżki cen do konsumenta. Specjalną wagę do tej sprawy przywiązuje rząd, którego przedstawiciele zapewniają, że obniżone ceny muszą dojść do handlu detalicznego.

Celem wzmocnienia tej akcji i stworzenia specjalnej kontroli nad ruchem cen minister przemysłu i handlu dr. Górecki powierzył ma kontrole nad cenami dyrektorowi Instytutu badania koniunktur i cen prof. E. Lipińskiemu. W ten sposób uprawnienia instytutu będą znacznie wzmocnione i otrzymała charakter kompetencji, związanych ze stanowiskiem komisarza kontroli cen.

Warszawa, 21 lutego.

(B) W najbliższym już czasie stanie się znów aktualna sprawa oddłużenia urzędników państwowych. Z dniem 1 marca bowiem nastąpi wzniesienie potrącania z uposażeń pobranych zaliczek. Potrącania te wyniosą co prawda tylko 20 procent rat potrącanych przed dniem 1 grudnia ub. roku. Problem oddłużenia urzędników państwowych, których uposażenie netto nie przekracza 400 zł. miesięcznie został uregulowany jeszcze w grudniu ub. roku dekretem Prezydenta R. P. Stosownie do tego dekretu stworzony zostanie specjalny zasilek, z którego urzędnicy otrzymywać będą mogli pożyczki nieprzekraczające 1000 zł. a przeznaczone na umorzenie długów powstałych przed grudniem ub. roku.

Specjalny rachunek oddłużeniowy powstanie w ramach istniejącego funduszu zaliczkowego na uposażenia. — Fundusz zaliczkowy wynosi 40 mil. zł., przyczem suma ta została prawie całkowicie rozpożyczona.

Z dniem 1 marca r. b. do funduszu zaliczkowego zaczął wpływać sumy uzyskane z potrąceń pobranych zaliczek, co wstrzymane zostało od dnia

1 grudnia ub. roku a więc od daty rozpoczęcia wymiaru podatku specjalnego od uposażeń urzędników państwowych. Połowa wpływów z tego tytułu przeznaczona zostanie na rachunek oddłu-

żeniowy i na udzielenie bezprocentowych pożyczek. Ponieważ początkowo fundusz ten będzie dysponować tylko sumami niewielkimi, rząd przeznaczył dodatkowo na cele oddłużeniowe

miljon złotych.

Sprawa ta zostanie uregulowana ostatecznie w drodze ustawodawczej jeszcze w ciągu bieżącej sesji parlamentarnej.

Stołość waluty i zrównoważony budżet

Oświadczenie min. Kwiatkowskiego o polityce gospodarczej rządu

Warszawa, 21 lutego.

Na posiedzeniu senackiej komisji budżetowej w dn. 20 b. m. w odpowiedzi na podniesione w czasie dyskusji zagadnienia i zapytania, p. minister skarbu inż. E. Kwiatkowski wygłosił dłuższe przemówienie, które podajemy w streszczeniu:

„Trudno byłoby mi odpowiedzieć na wszystkie bardzo różnorodne zapytania i zagadnienia, które tutaj były postawione. Mogę tylko zapewnić, że istnieje zarówno z mojej strony jak i resortu jaknajlepsza wola zbadania każdego zagadnienia. W dyskusji poruszo-

no kilka spraw o znaczeniu bardziej zasadniczym, na które jestem obowiązany odpowiedzieć:

Pierwszą z takich spraw jest sprawa zaufania obywateli do państwa, o której mówił senator Radziwiłł. Jeżeli chodzi o zagadnienie konwersji, proszę się przypatrzeć w jaki sposób inne państwa załatwiły tę sprawę. Wiele z państw przeprowadziło najpierw dewaluację pieniądza i dopiero wtedy załatwiło kwestię swoich długów z obywatelami. Poszedłem wyraźnie i zdecydowanie po innej drodze. Powiedziałem, że przede wszystkim chcę bronić stołości waluty i dać podstawę zabezpieczenia interesów przez pewność, że NIE IDE DROGA INFLACJI I DEWALUACJI.

Sądzę, że daję obywatelowi poważny element pewności i zaufania, że budżet i podtrzymuję to zaufanie, a nie naruszam.

Przechodzę teraz do zagadnienia równowagi, czy nierównowagi budżetu. W odpowiedzi na podniesione obiektywnie, muszę wyznać, że uległem tutaj sugestii pewnych opinii. Stale bowiem gdy przychodziłem do jakiegoś zagadnienia, stosowałem tę metodę, że przedewszystkiem zaznajaniałem się dokładnie z opiniami moich poprzedników. Nie sta-

ralem się wybijać otwartych drzwi. Muszę się przyznać, że uległem również pewnej sugestii przemówienia p. premiera Kozłowskiego i sądzę, że p. premier Kozłowski przekona najlepiej p. senatora Kozłowskiego. P. premier Kozłowski 31 października 1934 r. na zjeździe przedstawicieli wojewódzkich organizacji BBWR w Warszawie mówił: „Trzeba jednak zdać sobie sprawę, że odbudowa całkowitej równowagi nie może być w chwili obecnej osiągnięta jedynie przez redukcję wydatków. Konieczny jest również wzrost dochodów”. „I tu chciałbym zrobić jeszcze jedną uwagę: suma przewidzianego na rok przyszły niedoboru, jest mniejsza od sumy preliminowanej w planach finansowych przedsiębiorstw roku przyszłego na inwestycje gospodarcze (linie kolejowe, drogi, kable i t. p.), co o tyle zmniejsza ich wpłaty do budżetu. Oznacza to rzecz nader ważną, iż naprawdę nasz budżet zwyczajny jest zrównoważony, natomiast niedobór utrzymuje się dzięki wydatkom inwestycyjnym, t. j. takim, które w normalnych nawet czasach winny być czynione ze środków kredytowych. Jest to szczególnie bardzo znamienne, wskazuje on bowiem na zdrową strukturę naszego budżetu, pomimo, iż zamyka się on niedoborem”.

Wniosek o zniesienie uboju rytualnego

przesłany do Komisji sejmowej. — Poseł Rubinstein o tendencjach idących z Niemiec

Warszawa, 21 lutego.

(B) Poseł rabin Rubinstein z Wilna poruszył w dyskusji nad budżetem oświaty na plenum sejmiku sprawy związane z ubojem rytualnym twierdząc, że tendencję do zniesienia uboju rytualnego motywuje się względami humanitarnymi, mówiąc o barbarzyństwie żydów a nie zdając sobie sprawy, że

IDEA TEGO WSZYSTKIEGO IDZIE Z NIEMIEC.

— Chyba nikt — mówił rabin Rubinstein — nie myśli, że po tamtej stronie granicy powodują się pobudkami humanitarnymi. Przecież tam DZIEJA SIĘ OKRUCIEŃSTWA, JAKICH ŚWIAT NIE WIDZIAŁ!..

Marszałek Car: — Proszę używać

bardziej ogólnych wyrażań, jeżeli pan mówi o państwie, z którym Polskę łączą stosunki traktatowe.

Poseł Rubinstein: — Nienawidzę, która się tam wyładowuje, otrzymała pierwszy upust w sprawie uboju rytualnego.

Marsz. Car: — Temat, który pan obecnie porusza, jest objęty trzecim punktem dzisiejszego porządku dziennego, t. j. pierwsze czytanie

WNIOSEK POSŁANKI PRYSTOROWEJ W SPRAWIE ZNIESIENIA UBOJU RYTUALNEGO.

Na podstawie regulaminu, pierwsze czytanie wniosku polega na odesłaniu go do komisji bez rozprawy. Nie mogę dopuścić obecnie do rozprawy nad tym

wnioskiem, gdyż byłoby to obejściem regulaminu. Sprawa we właściwym czasie znajdzie się w komisji, a wtedy będzie pan mógł ją poruszyć.

W dalszym ciągu mówi poseł Rubinstein o szkolnictwie mniejszościowym, głównie żydowskim, twierdząc, że państwo zbyt małą opieką otacza szkolnictwo żydowskie.

Po posle Rubinsteinie zapisana była do głosu w dyskusji nad budżetem ministerstwa oświaty posłanka Prystorowa, jednakże zrzekła się głosu, twierdząc, że marszałek sejmiku nie pozwolił rabinowi Rubinsteinowi mówić o zagadnieniu rytualnym, to i ona rezygnuje z zabierania głosu, nie chcąc stwarzać tego rodzaju sytuacji, iż przeciwnik jej wypowiedzieć się nie może, a ona — autorka wniosku — mogłaby w tej sprawie mówić.

Ten krótki incydent wyczerpał na dziś podniecającą sejm sprawę uboju rytualnego, która jeszcze szerokim echem odbije się w czasie obrad komisji specjalnej.

Londyn, 21 lutego.

(PAT) Agencja Reutersa donosi z Bombaju, że na zebraniu lekarzy hinduskich postanowiono bojkotować towary niemieckie, a w szczególności lekarstwa. Uchwała ta powzięta została wskutek ostatniego przemówienia kanclerza Hitlera w Monachium o wyższości rasy białej nad innymi.

Aresztowanie redaktora pisma socjalistycznego w Gdańsku

Gdańsk, 21 lutego.

(PAT) Dziś policja gdańska aresztowała redaktora odpowiedzialnego socjalistycznej „Danziger Volkstimme” Adomata. Przyczyna aresztowania do tychczas nie jest znana. Aresztowanego przed trzema dniami skarbnika stronnictwa niemiecko-narodowego Hopstocka wypuszczono na wolną stopę a wszczęte przeciwko niemu postępowanie karne umorzono.

Sowiecki łamacz lodów zatonał

Moskwa, 21 lutego.

(PAT) O łamaczu lodów „Szaumjan”, który zaginął na morzu Kaspijskim, brak w dalszym ciągu wszelkich wiadomości. Na poszukiwanie statku wyjechały trzy parowce. Według wszelkiego prawdopodobieństwa, łamacz lodów „Szaumjan” zatonał wraz z 28 osobami załogi w pobliżu wyspy Czechen przy wybrzeżu Dagestanu.

Pałownery artystyczne

ręcznej roboty

LILI HIRSZMAN

Andrzeja Nr 27, front

Tel. 143-21

Skazanie trzech endeków

za terroryzowanie włościan, którzy kupują u żydów

Radom, 21 lutego.

Przed sądem grodzkim w Radomiu stanęli dzisiaj trzej członkowie „Stronnictwa Narodowego”, a m. prezes tego stronnictwa, Wincenty Korczak, oraz Władysław Budek i Adam Cholewa, oskarżeni o to, że w dniu 4 lutego zatrzymali w gaju w pobliżu Przytyka włościanina Wawrzyńca Maję, który wracał z Przytyka, napadli go, pobili, podarli mu zakupione futro i ubranko dziecięce i oświadczyli, że dzieje mu się tak, ponieważ kupuje u żydów.

Korczak był oskarżony o zorganizowanie napadu, a dwaj pozostali o dokonanie napadu.

Poszkodowany poznał ich na rozpra-

wie. Zznający z ramienia policji funkcjonariusz policji Brodaczek zobrazował nieznośną sytuację żydów w Przytyku, ich rozgoryczenie spowodowało bojkotu i niezadowolenie włościan spowodowało terroru stosowanego przez endeków. Terror jest zjawiskiem codziennym i nieraz trudno jest ująć sprawców. Uczestnicy bojówek terrorystycznych są przez endeków wynagradzani.

Oskarżenie wnosili prokurator sądu grodzkiego.

W wyniku rozprawy Korczak skazany został na 5 miesięcy aresztu, Budek i Cholewa po 3 miesiące aresztu. Na wniosek prokuratora Korczaka odstawiono do więzienia.

Demonstracje uliczne w Hiszpanji

Katalończycy żądają niepodległości. — Nowy dowódca armji. — Rząd ogłosi amnestję polityczną

Paryż, 21 lutego.

(PAT) Havas donosi z Barcelony, że odbyły się tam wczoraj masowe demonstracje na rzecz amnestji więźniów politycznych. Przed prefekturą policji organy bezpieczeństwa bezskutecznie nawoływały tłum do rozejścia się, poczem wobec opornego stanowiska demonstrantów policja była zmuszona użyć broni. Z tłumy padło 10 rannych, z czego 3 ciężko, zaś jeden znajduje się w agonji. W mieście przywrócono spokój.

W San Jago Compostello grupa lewicowej młodzieży zdemolowała szereg lokalów organizacji społecznych.

W Grenadzie, skrajne elementy zaatakowały redakcję miejscowego dziennika katolickiego, podpalając przy wejściu do redakcji samochód. Policja z trudem przywróciła porządek.

W Maladze, grupa demonstrantów zaatakowała redakcję prawicowego dziennika, jeden z demonstrantów został ranny.

Barcelona, 21 lutego.

(PAT) Ugrupowania lewicowe urządziły, za zgodą policji, pochód demonstracyjny, w którym niesiono liczne czerwone oraz zaopatrzone w separatystyczne napisy sztandary. Demonstranci śpiewali międzynarodówkę oraz hymn kataloński, wznosząc okrzyki na cześć wolnej Katalonii. W odpowiedzi, na usiłowanie policji usunąć separatystycznych sztandarów, tłum przybrał groźną postawę. Przedstawiciel katalońskich władz bezpieczeństwa, chcąc uniknąć rozlewu krwi, pozwolił na separatystyczny charakter demonstracji. Tłum pociągnął następnie przed siedzibę rządu katalońskiego, gdzie zastępca gubernatora oświadczył, że rząd centralny w Madrycie uczynił już pierwsze kroki do przeprowadzenia amnestji, oraz, że wkrótce już należy oczekiwać zwolnienia uwięzionych. Liczba demonstrantów wynosiła około 30.000.

Madryt, 21 lutego.

(PAT) Kilku gubernatorów z własnej inicjatywy zwolniło z więzień osoby znajdujące się pod śledztwem w procesach politycznych nie oczekując na decyzję rządu. Ogółem uwolniono dotychczas 1500 więźniów politycznych.

(PAT) Premier Azana po dzisiejszym posiedzeniu gabinetu oświadczył prasie, że przedłożył prezydentowi do podpisu o uwolnienie z więzień wszystkich oskarżonych w procesach politycznych, w których nie zapadły jeszcze prawomocne wyroki.

Zajście w kuluarach Izby Deputowanych

Posel prawicowy Henriot znieważony przez komunistę

Paryż, 21 lutego.

(PAT) Dziś zrana w kuluarach izby wynikło zajście. Deputowany Ramette komunistą, doszedł do dep. Filipa Henriota prawicowca z Girondy, czyniąc mu w ostrych słowach zarzuty spowodu-

du jego mowy przeciwko deputowanym komunistom. Świadkowie zajścia mówią, że Ramette znieważył czynnie Henriota i oddalił się w chwili gdy usiłowano interwenjować.

Proligowa polityka Anglii

Nowy wiceminister spraw zagranicznych

London, 21 lutego.

(PAT) W kołach politycznych przywiązywana jest duża waga do nominacji dotychczasowego ambasadora brytyjskiego w Chinach sir Aleksandra Cadogana na stanowisko pierwszego zastępcy stałego podsekretarza stanu w Foreign Office. Cadogan objął swe stanowisko w Chinach dopiero we wrześniu 1933 roku, zaś ambasadorzy w brytyjskiej służbie dyplomatycznej pozostają naogół na swych stanowiskach po 5 lat. Odwołanie Cadogana do centrali uważane jest powszechnie za zapowiedź rychłej zmiany na stanowisku stałego podsekretarza stanu Foreign Office. Sir Robert Vansittart zgłosił swą dymisję w grudniu ubiegłego roku razem z sir Samuelem Hoare, ale wówczas dymisja jego nie została przyjęta przedewszystkiem dla utrzymania zasady, że stały podsekretarz jest urzęd-

nikiem i jako taki, nie jest objęty kryzysem politycznym, mającym swe źródło w parlamencie. Sir Robert Vansittart pozostał więc na stanowisku, ale współpraca jego z ministrem Edenem nie układa się w sposób najlepszy. W chwili obecnej Vansittart jest na dłuższym urlopie. Pomiędzy ministrem a stałym podsekretarzem stanu istnieje przede wszystkim różnica w zapatrywaniach na stosunki do Ligi Narodów. Eden usposobiony jest wyraźnie proligowo, Vansittart mniej. Cadogan był dawniej, zanim objął ambasadę w Chinach szefem sekcji Ligi Narodów w Foreign Office i głównym autorem brytyjskich projektów rozbrojenowych. Powołanie go spowrotem na stanowisko kierownika Foreign Office wzmacnia proligowe nastawienie brytyjskiego urzędu spraw zagranicznych.

Madryt, 21 lutego.

(PAT) Przesłany stałej delegacji Korteżów dekret zawiera jeden tylko artykuł, mówiący o amnestji dla skazanych w procesach politycznych i społecznych oraz dla członków rad miejskich, skazanych we wrześniu 1934 r. za udział w zebraniach rad, pomimo ich rozwiązania dekretem rządu. Nad sprawą tą wywiąże się zapewne ożywiona

dyskusja, gdyż stała delegacja składa się w większości z przedstawicieli centrum i prawicy. Uważają oni, że przestępstwa takie, jak napad na filię banku hiszpańskiego w Oviedo w październiku 1934 r., kiedy to rewolucjoniści zabrali 14 milionów pesetów, nie mogą być uznane za przestępstwa polityczne czy socjalne.

Jednakże kilku członków delegacji, a

m. m. Jimenez Fernandez, wiceprezes delegacji, członek „Action Popolar”, oświadczyło, iż głosować będą za dekretem o amnestji, ponieważ rząd pragnie przywrócić spokój w kraju. Podobne stanowisko zajął Miguel Maura, przywódca republikańskich konserwatystów, oświadczaając, iż naród wypowiadził się za amnestją.

Czy włosi mogą zająć Addis-Abebe?

Doradca wojskowy negusa twierdzi, że gdyby armja włoska posunęła się wglab Abisynji grozi jej głód

Rzym, 21 lutego.

(PAT) Agencja Stefani donosi z Makalle: Resztki armji rasa Mulugeta gromadzą się na ogromnym szczycie góry Amba-Aladzi, gdzie utworzona będzie nowa linja obronna abisyńska. Sądzą tu, że nie cała armja zdoła zająć tę pozycję strategiczną, gdyż znaczna liczba żołnierzy, którzy rozbiegli się w różne strony po ostatniej bitwie, nie chce wracać do armji cesarskiej, usiłując przedostać się do swoich siedzib.

Bruksela, 21 lutego.

(PAT) Pułkownik belgijski Reul, doradca wojskowy negusa znajduje się obecnie na kuracji w Belgji. Pułk. Reul w rozmowie z przedstawicielem gazety „L'Independance Belge” na zapytanie, czy włosi mogą dojść od północy do Addis Abeby, odpowiedział: Gdyby 200.000 żołnierzy marszałka Badoglio mogło posunąć się bez walki naprzód, nie staczając nawet partyzanckich utarczek, w obszarze swego zaopatrze-

nia, to i wówczas groziłby im w drodze głód. Droga jest tego rodzaju, że bez zmodernizowania jej nie sposób przez nią zaopatrywać nowoczesne wojsko.

Pułk. Reul zwrócił uwagę, że w ostatnich czasach rośnie nieufność do cudzoziemców.

Na zakończenie pułk. Reul dodał, że jeżeli cesarz zaangażował w bitwach pod Makalle swoją gwardję, to dlatego że instruktorzy belgijscy wyszkolili nowe oddziały tej gwardji.

London, 21 lutego.

(PAT) W wywiadzie z korespondentem Reutersa ras Mulugeta m. in. oświadczył: W czasie pomiędzy 12 a 14 lutego, zdając sobie sprawę z zamiarów nieprzyjaciela, który przygotowywał ofensywę, rozkazałem odwrót strażnicy, ale przednie stráže włoskie, które spostrzegły ruch moich wojsk, przystąpiły do ataku. Bitwa się rozpoczęła. W lokalnych starciach pomiędzy 12 a 17 lutego straty abisyńskie wyniosły 147 zabitych i 268 rannych. Straty nieprzyjaciela były o wiele większe.

W nocy 16 lutego — dodał Mulugeta — 1500 erytrejczyków przeszło na moją stronę z bronią i amunicją.

Addis Abeba, 21 lutego.

(PAT) Na froncie południowym zaplanowała przerwa w działaniach wojennych, które są uniemożliwione przez ulewne deszcze.

Straszliwa katastrofa górnicza na „Dorocie”

Jeden górnik zabity — jeden ciężko ranny — trzech zasypanych

Sośnowiec, 21 lutego.

Miedzy g. 10 a 11 przed południem na kopalni „Dorota” koło Kazimierza wydarzyła się wielka katastrofa górnicza. Z niewiadomej przyczyny nastąpił wybuch mialu węglowego.

Wybuch był tragiczny w skutkach, albowiem JEDEN Z ROBOTNIKÓW ZOSTAŁ ZA-

ZABITY, jeden ciężko ranny a trzech zasypanych. Wszczęto niezwłocznie akcję ratunkową.

Do chwili obecnej trwają prace nad wydobywaniem zasypanych.

Na wieść o katastrofie zgromadziły się na miejscu rodziny górników, zaniepokojone o los swych najbliższych.

Sarraut otrzymał wotum zaufania

Odrzucenie wniosków prawicy

Paryż, 21 lutego.

(PAT) Przewodniczący Fernand Bouisson po otwarciu posiedzenia Izby Deputowanych komunikuje, że izba ma wyznaczyć datę dla obrad nad 3-ma interpelacjami, a mianowicie o niezastosowaniu sankcyj karnych do winowajców napadu na prawicowca Golse'a i o pozwoleniu na demonstrację frontu ludowego w ubiegłą niedzielę w Paryżu. Premier Sarraut żąda odroczenia dyskusji nad temi interpelacjami. Dep. Cousin żąda natychmiastowej dyskusji, oświadczaając, że rząd jest w niewoli u komunistów i socjalistów. Popierają Cousina — Scapini i Heraud. Ten ostatni, niewidomy deputowany dep. Seine - et - Marne cświadcza, że premier jest skrepowany, gdyż chce jaknajprędzej doprowadzić do ratyfikacji paktu francusko - sowieckiego. Premier obawia się rozbić swojej większości.

Premier Sarraut odpiiera te zarzuty i oświadcza, że uważał oburzenie spowodowane napadem na Bluma za zupełnie słuszne — napad ten był następstwem premedytacji co stanowi zbrodnię.

Franklin Bouillon domaga się, aby do winowajców napadu na Golse'a zastosowano takie same zarządzenia jak wobec sprawców napadu na Bluma. Franklin Bouillon zakończył zwracając się do rządu ze słowami: „Jak chcecie wznowiaćcie doświadczenia kartelu lewicy, dowieda one waszej bezsilności”.

Premier Sarraut stawia wówczas kwestję zaufania do sprawy odroczenia dyskusji.

Paryż, 21 lutego.

(PAT) Wniosek prawicy odrzucono, uchwalając wotum zaufania dla gabinetu Sarraut'a większością 380 przeciw 151.

Tokio, 21 lutego.

(PAT) Agencja Domei donosi: Według prowizorycznych danych wyniki wyborów są następujące: partja rządowa minseito otrzymała 43 mandaty, partja opozycyjna sejkaj — 26, partja proletariacka — 9, niezależni — 4, partja szowakaj (skrajni reakcjoniści) — 1.

Luty
22

Sobota

Dzisiaj Kat. św. Piotra
Jutro Piotra Damjana B.
Wschód słońca 6.38
Zachód słońca 17.01
Wschód księżyca 6.33
Zachód księżyca 17.24
Długość dnia 10.28
Przybyło dnia 2.36

Drobne wiadomości

WALKA Z ŻEBRACTWEM w Łodzi będzie tematem narady zwołanej przez prez. Głazka na poniedziałek do zarządu miejskiego. Na konferencję zaproszeni zostali przedstawiciele władz państwowych, samorządowych, instytucji społecznych, zrzeszeń przemysłowych, kupieckich i t. d. Konferencja ma na celu powołanie do życia towarzystwa do walki z żebactwem w Łodzi.

WZROST CEN ARTYKUŁÓW SPOŻYWCZYCH zanotowano znów wczoraj na targowiskach miejskich, które, jak wiadomo, są barometrem cenowym dla całej Łodzi. Spowodowane zostało to ostrymi mrozami, które uniemożliwiły dowóz większej ilości żywności do Łodzi. Jest to jednak zjawisko przejściowe. Najbardziej zdrożały jaja — sprzedawano je po 10 groszy za sztukę, oraz masło, którego ceny podniosły się o 7 procent.

KARY ZA HANDEL W GODZINACH WIECZORNICH i za braki sanitarne wymierzył wczoraj sąd starościński szeregowi właścicieli sklepów. Ogółem ukaranych zostało 5-ciu właścicieli sklepów grzywnami pieniężnymi i 2-ch administratorów domów za antysanitarny stan posesji na grzywny z zamianą na areszt.

REFERAT KARNY INSPEKTORATU PRACY rozpoznawał wczoraj sprawę 6-ciu piekarzy, pociągniętych do odpowiedzialności za zatrudnianie pracowników powyżej 8 godzin dziennie. Wszyscy oni skazani zostali na grzywny pieniężne w wysokości 100—200 złotych.

NAUKA CHODZENIA PO ULICACH wprowadzona została we wszystkich szkołach średnich na zarządzenie kuratora okręgu szkolnego. Wykłady odbywać się będą raz w tygodniu. Nauczane będą zasady ruchu kołowego, a w świetle statystyk ukazane będą konsekwencje czepiania się i wyskakowania z tramwajów, nieprawidłowej jazdy na rowerach i t. d.

DODATKOWA KOMISJA POBOROWA dla P.K.U. Łódź-Miasto II urzędować będzie w lokalu wydziału wojskowego przy ul. Piotrkowskiej Nr. 165 w dniu 28 b. m. Stawić się winni mężczyźni rocznika 1914 i starsi, niemający jeszcze uregulowanego stosunku do służby wojskowej, zamieszkali na terenie 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13, 14 komisariatów policji.

Pod kołami samochodu

Tragiczna śmierć Kazimierza Kowalczyka

Wczoraj około godziny 8 rano na stacji pogotowia miejskiego przywiózł Józef Majchrzak, szofer taksówki Nr. 220 nieprzytomnego młodego mężczyznę z ciężkimi obrażeniami głowy i oświadczył, że denat dostał się pod jego samochód przez własną nieostrożność.

Lekarz pogotowia stwierdził pęknięcie czaszki i ciągle nieprzytomnego poszkodowanego skierował do szpitala św. Józefa. Powiadomione równocześnie władze wdrożyły dochodzenie i ustaliły, że denatem jest 26-letni Kazimierz Kowalczyk, zam. przy ul. Trenknera 43.

Kowalczyk przechodził przez leżnię koło domu przy ul. Gdańskiej 46 i nie usłyszał sygnału Majchrzaka. Potracony błotnikiem, Kowalczyk padł tak nieszczęśliwie, że doznał pęknięcia czaszki.

W godzinach popołudniowych, jak zdołaliśmy stwierdzić, Kowalczyk zmarł, nie odzyskawszy przytomności.

Dziury w asfalcie

Nocą dzisiejszej dziury następujące antyki: S. Kona i S. K. (Plac Kościelny 8), A. Charenczy (Pomorska 12), W. Wadnera i S. K. (Piotrkowska 67), J. Zajackiewicz i S. K. (Plac Bojnera, 7), G. Gorczyckiego (Przejazd 19), M. Erczajna (Piotrkowska 225), Z. Szymańskiego (Przedzajłana 75).

Przed strajkiem włóknarzy

Przygotowania w poszczególnych związkach zawodowych.—Decyzja zapadnie w poniedziałek

Zgodnie z oświadczeniem, jakie przedstawiciele związków włóknarzy złożyli w inspektoracie pracy w odpowiedzi na uchylenie się przemysłowców od udziału w konferencji, we wszystkich organizacjach zawodowych rozpoczęły się już wczoraj przygotowania do strajku. Jak już donosiliśmy, termin strajku ustalony zostanie w poniedziałek, na wspólnym posiedzeniu zarządów wszystkich związków zawodowych.

W związku klasowym odbyło się wczoraj posiedzenie komitetu wyko-

nawczego, na którym omówiono plan akcji. Postanowiono wezwać delegatów fabrycznych, aby w okresie do wtorku zorganizowali we wszystkich fabrykach masówki robotnicze i zakomunikowali robotnikom o dotychczasowym przebiegu akcji i o uchwale strajkowej. Niezależnie od tego klasowe związki zwołały na niedzielę do Filharmonii wielki wiec włóknarzy.

Posiedzenie zarządu odbyło się wczoraj również w związku włóknarzy „Praca”. Po omówieniu szczegółowo

programu akcji strajkowej, postanowiono zwołać na środę przyszłego tygodnia zebranie delegatów fabrycznych. Wobec tego, iż strajk prawdopodobnie rozpocznie się w przyszły czwartek, po wypłacie ostatniej tygodniówki — w środę delegaci fabryczni otrzymają szczegółowe instrukcje.

W ZZZ. nadzwyczajne posiedzenie zarządu zwołane zostało na dzień dzisiejszy. ZZZ. początkowo wysuwał hasło proklamowania odrazu strajku powszechnego we wszystkich fabrykach włókienniczych, ponieważ jednak pozostałe organizacje stanęły na stanowisku iż należy akcję rozłożyć na dwa etapy i przedtem proklamować strajk tylko w tych fabrykach, które nie stosują się do umowy, względnie nie podpisały umowy — zgodził się aby nie „szkodzić akcji ogólnej”.

Chrześcijańskie związki zawodowe i Z. Z. P. zwołały posiedzenia zarządów oraz delegatów fabrycznych na poniedziałek wieczorem, kiedy wiadomy już będzie termin rozpoczęcia strajku.

Jak nas informują, na posiedzeniu poniedziałkowym wyłoniony zostanie wspólny komitet strajkowy. Zaznaczyć należy, że jest to pierwsza akcja w Łodzi, prowadzona przez wszystkie związki włóknarzy. (i)

O pożyczkę dla straży ogniowej

Zły stan taboru uniemożliwia akcję ratunkową

Jak się dowiadujemy, zarząd miejski już wczoraj przygotował pismo do powołanego zakładu ubezpieczeń wzajemnych o pożyczkę długoterminową w kwocie zł. 1050.000 na odnowienie taboru straży pożarnej. W piśmie ten zarząd pisze, iż w interesie powszechnego zakładu leży, aby bezpieczeństwo pożarowe w Łodzi było należycie zorganizowane, powinien więc on udzielić miastu pożyczki w żądanej wysokości.

Jako dowód złego stanu taboru straży, zarząd miejski przytacza wypadek, jaki miał miejsce onegdaj po południu, kiedy 1-y oddział straży wezwany został do pożaru w domu przy ul. Cegielskiej 64. Już w drodze dwa wozy z motopompami odmówiły posłuszeństwa i stanęły. Trzeba więc było sprowadzić pomoc z innego oddziału i oddać wozy do warsztatów reparacyjnych. (i)

WALKA O KREDYTY DLA ŁODZI

Fundusz Pracy wyasygnował połowę tej sumy, jaką Łódź otrzymała w roku ub.—Dalsze zabiegi są w toku

Tegoroczne roboty inwestycyjne w Łodzi uzależnione są całkowicie, jak już zresztą wspominaliśmy w czasie obrad budżetowych tymczasowej rady miejskiej, od kredytów, jakie miasto uzyska w Funduszu Pracy. Budżet tegoroczny bowiem, wskutek zmniejszonych wpływów, co spowodowane zostało dekretemi oszczędnościowymi rządu, został tak okrojony, że jest rzeczą absolutnie wykluczoną, by można było wyćsnąć z niego jakiegokolwiek poważniejszą sumę na roboty inwestycyjne.

W zeszłym roku Łódź uzyskała początkowo 7 milionów złotych. Ponieważ zarząd miejski musiał część z tych pieniędzy przeznaczyć na zakup materiałów, a nie chciał redukować zatrudnionych już robotników — w połowie lata podjął dalszą interwencję w Funduszu Pracy i uzyskał jeszcze 2 miliony złotych. Temu przypisać należy, że można było z jednej strony zatrudnić 4500 robotników, a z drugiej — pchnąć naprzód sprawę kanalizacji i wodociągów, regulacji rzek i wykonać inne ważne prace.

Gdy zarząd miejski stwierdził, że nie będzie mógł z budżetu zwyczajnego nie przeznaczyć na roboty sezonowe, zgłosił do Funduszu Pracy wniosek

o przyznanie kredytu w wysokości 7 i pół miliona złotych. Była to kwota niższa, aniżeli w roku ubiegłym, jednakże ze względu na charakter prac, jakie miały być w tym roku wykonane ze względu na konieczność zużycia mniejszej ilości materiałów i t. d. — tegoroczny plan robót mógłby za tę sumę być wykonany przy pełnym zatrudnieniu 4500 robotników.

Zarząd miejski otrzymał odpowiedź z Funduszu Pracy, iż liczyć może tylko na zł. 3.600.000, a niezależnie od tego, wystara się dla Łodzi o kredyt materiałowy, czyli że kwota ta mogłaby być zużyta całkowicie na robociznę.

Oczywiście nie rozwiązywało to zupełnie sprawy. Około 2000 robotników pozostałoby bez pracy. Dlatego też onegdaj udała się do Warszawy delegacja robotników sezonowych, reprezentująca cztery związki zawodowe: ZZZ., klasowy, „Praca” i Ch. Z. Z. by również poczynić pewne starania w tej sprawie. Delegacja przyjęta została przez wicedyrektora Funduszu Pracy Poniklewskiego, któremu wręczyła obszerny memoriał, domagający się, z jednej strony, przyznania większych kredytów, celem zatrudnienia wszystkich sezonowców, a z drugiej, podwyższe-

Gruźlica płuc

Jest nieuleczalna i corocznie, nie robiąc różnicy dla poci, wieku i stanu pociągająco wiele ofiar.
Przy zwalczaniu chorób płucnych, bronchit, grypy, uporczywego męczącego kaszlu itp. stosuj p. p. Lekarzy „Balsam Trikolan-Ago”, który ułatwia wydzielenie się płwociny, usuwa kaszel.

nia płac i zrównania ich z płacami w przemyśle.

Wicedyrektor Poniklewski oświadczył delegacji, że narazie nie może być mowy o tem, by Łódź otrzymała więcej niż 3.600.000 zł. ponieważ Fundusz Pracy nie dysponuje większym budżetem. Co się zaś tyczy stawek płac, będą obowiązywały w tym roku stawki w wysokości 4, 5 i 6 zł. dziennie.

Delegacja udała się wobec tego do ministerstwa opieki społecznej. I tam jednak spotkała się z odpowiedzią negatywną. Ministerstwo jednak nadmienilo, że o ile miasto, ze względu na niższe kredyty, nie będzie mogło wszystkich zatrudnić — pozostali otrzymają pracę na robotach drogowych i regulacyjnych, prowadzonych przez powiat łódzki.

Jak się jednak dowiadujemy, sprawa ta nie została jeszcze wyczerpana. Już wczoraj zarząd miejski komunikował się telefonicznie z ministerstwem w tej sprawie, a w przyszłym tygodniu po powrocie do zdrowia prez. Głazka, uda się on ponownie do Warszawy. Z nieoficjalnych źródeł dowiadujemy się, że mimo dotychczasowego stanowiska dyrektora głównej Funduszu Pracy istnieje możliwość, że Łódź uzyska jednak gotówką 6 milionów złotych, co przy dodatkowych kredytach w postaci materiałów umożliwiłoby przeprowadzenie całkowitego planu robót inwestycyjnych w roku bieżącym. Narazie wszystkie wydziały zarządu miejskiego w których resortach prowadzone są roboty inwestycyjne, przygotowują się do wykonania swych zadań tegorocznych w pełnym zakresie. (i)

Maskarada na Al. Kościuszki

Przygotowania są w pełnym toku.—Maski, orkiestry, reflektory

Przygotowania do obchodu zapustów w Łodzi są w pełnym toku. Już w poniedziałek wydział gospodarczy zarządu miejskiego zbuduje dwa podjazdy dla orkiestr w Al. Kościuszki. W poniedziałek również zainstalowane zostaną wielkie reflektory, które sprawia, że na całej długości, od ul. Legionów do Andrzeja jasno będzie jak w dzień.

Art-malarz Kudewicz przygotował dwie olbrzymie maski 4 na 4 metry każda, które zawieszone zostaną w Alejach oraz 10 masek mniejszych, użytych w korowodzie przebierańców. Poza tem korowód nieś będzie trzy transparenty, również przygotowane przez p. Kudewicza.

Ruch kołowy na Al. Kościuszki zo-

stanie zamknięty już w godzinach popołudniowych, w dniu 25 b. m. O godz. 5.30 odbędzie się zbiórka przebierańców przed gmachem Banku Polskiego. 50 przebierańców wysła teatr miejski 15 — zakłady przemysłowe Scheiblera i Grohmana i 15 — zakłady przemysłowe I. K. Poznańskiego. O godzinie 6-ej ruszy wesoły korowód, poprzedzany orkiestrą tramwajarzy przez ul. Legionów do Piotrkowskiej, Piotrkowska do Zamenhofa i napowrót w Al. Kościuszki. Orkiestra zamykająca korowód zajmie miejsce na podium przy ul. Andrzeja, a orkiestra tramwajarzy — na podium przy ul. Legionów.

Zabawa zapowiada się doskonale.

Pełna tabela wygranych

drugiego dnia ciągnięcia 1-ej klasy 35-ej Loterii Państwowej

W drugim dniu ciągnięcia loterii główne wygrane padły naępujące numery:

5.000 zł. — 54233, 88514.
1.000 zł. — 65137.
500 zł. — 76524, 167514.
400 zł. — 11699, 13730, 103501, 157842.
200 zł. — 15800, 18068, 34180, 45906, 58894, 70482, 84571, 93710, 162216, 166486.
150 zł. — 16107, 19129, 21226, 41110, 43168, 45194, 57099, 59809, 73894, 80876, 99592, 100927, 107695, 107724, 107910, 121878, 128003, 139900, 155559, 165749, 167099, 192229.

Wygrane po 50 zł. z literą s po 100 zł.

61 101 71 205 535 67 95 652s 764 837 953
1095 511 796 870s 925 2026 111 202s 342s 637 812
59 3050 241 76s 304s 17 93s 502 738s 869 967s
4053s 90s 248 362s 489 569 768 843 905 7 33
5032s 204 65 99s 298 396 417s 52 80 585s 715 43s
851 6010s 140s 306 59 500s 84 739 40s 71 804 902
74 7171s 206 25 334 595 610 750 68 97 824 66
8470 97 587 632 69 950 9341s 88 723 852 96.

10127 42 256s 402 650 729s 85 911s 46s 94
11036 258s 301 424 63 588 681s 729 946 12149 79s
271s 405 58s 79 99 548 734s 59 892 922s 60s 63s
13037 61 92 309 548 68s 880s 940 14077s 128 200
374s 96 463s 558 88s 663 15188s 254 376s 86 441
566 76 636 826s 78 911 16021 107s 72s 203 12 411
545 81s 633 844s 994 17144 320 412 90 595 627
78s 732 847s 927s 18019s 652 7 718s 47 821s 53
94 948 90 19160 212 50 436 45s 552 745s 80.

20105 307 656s 70 776s 956 21195 282 740s
886 944 75 22004 49 212s 77 550s 715 37s 56 78 91
815 40s 921s 24 86 23171s 223s 89s 430 525 76s 9s
706 863s 24246 345s 704 39 25006s 118 26 49s
52s 92 239s 80 329 35 497s 517 644s 716 26005 54
80 126 62s 99 41 4s 72 516 21s 33 59 667 701
27001s 77 249s 389 436s 67s 78 695s 715s 28429s
669 917 59 29050s 244 316 432s 529s 649 712 61
825s.

30067s 178 327 458s 652s 65s 991s 31106s 52
67s 230 77 514s 709 872s 993 32016 62s 263s 320
523 729 956 74 33179 366s 465s 614 770 805 16 92s
32 34044 345s 500s 99 779 809 61s 35208 97 329
70 414 690 719 98 930 36004s 52 71s 263 84 336s
557 670s 73 886 988 96 37066s 209 323s 26 433s
598s 852 942 99 38020 184 209s 67 478 501s 85 691
838 96 39292 525 45 609 65 715 28s 917s.

40004 443s 622 32s 39s 771 41169s 318 981s 82
42669s 455s 510s 19 762s 829 987s 4309s 103s 43
678s 716s 866s 44005 422 862 45194 528s 98 84s
65s 88 901s 46016 30 177 81 222 445 521 604s 29
78s 926 47032s 108 243 652 815s 42 48098s 218
498s 531s 45 952 49188 326s 641 525s 87s 779s
822.

50035 198 227 463s 578 633s 85 839s.
51042s 389s 675s 813 76 931 52279s 238s 409
547 922 32 53082 194 305 451s 512 601 769s 953
96 54030s 137s 275 93 461s 980s 55029s 44s 123
97 459 558 640s 77 915s 33s 56002s 68s 98 109s
576 641 700 966 57078 178 368s 642 55 58007s
20 91s 108s 253 327 478 756 58 811s 72 80 6 906
59460s 597s 639 746 911

60067 377s 93 745s 61060 355s 529 33s 642
973 74s 62008 454s 516 48s 826 88 63095s 160s
410s 95s 669 852 964s 75 64041 257 82s 472 523
621s 955 70 65207 43 380 658s 835 66015 105s
254 316s 25 97s 519 20 27 825 917 67003s 25 124
92s 408 58 89s 804 68195s 99 320 574 651 880s
69112s 280s 394s 627s 64 69 701 15 869

70082 185 277 331 406 641 49 704 852 64 71180s
239s 392 490s 873 72449 666 968 87 73012 209
46s 376 579s 897 99 947 74050s 84 399 409s 789s
824 62s 750000s 14 36 363 92s 531s 683s 731s 65s
76073 195 334s 75 401 71 554 87 628 752 77172
346s 404s 719 846 939 48 78037s 165 896s 909
28 79028 384s 417s 516s 688s 712 911 42s 54

80178 122s 91s 425s 98s 701s 81009 36 59 67
175 79 276s 606s 714 43 859s 904s 82121 399 493
562s 83019 53s 146 204s 9 481s 740 84092s 143
240s 515s 18 676 756s 884s 905 85007 85 157s
204 607s 21s 42s 729 821 67 935 59 86233s 609
87036s 222s 303s 522 663 734s 850 61 88074 347
544s 690 65 703s 810 926s 73 89189s 371s 765
837 82

60001s 11s 156 383 593 606s 31s 769 909s 39
91104 501 58 92043s 12 200 11s 664 968s 93038
242 58s 79s 459 538 608s 775 96 837 956 94204
29 414 561 835 96s 95049 113 258s 500s 96196
286 443s 630 813 97020 882 96 980 98295 753
68 99045 113s 246 513s 19s 27s 618 945

100043 116 545 66s 715 70 969 81 101175s 82
412s 38s 604 742s 90 971 102111 23 285 360 910
10370 427 523s 73 787s 8182 40s 907 104285 416
66 666 851 930 54s 105159 289s 356s 463 5 650
987s 108166 271s 499 486 93 626 705 53s 896
107122 395 428s 38s 548 97 623s 724 108066 195
407 769 109137s 288 335s 59s 94 448 84 547 633s
741s 912s 23 69s 75s

FANTOWA LOTERIA ŁÓDZK. ZYD. TOW. OCHRONY KOBIEC.

Dnia 19-go b. m. w lokalu Stow. Humanitarnego „Montefiore Bnei-Brith” Piotrkowska Nr. 90. odbyło się ciągnięcie fantowej loterii na rzecz łódzkiego żyd. Tow. Ochrony Kobiet w obecności kontrolera urzędu akcyz i monopolu państwowych, oraz licznego zebrania publiczności.

Główna wygrana — dziesięciodniowy pobyt w pierwszypiętnym pensjonacie w Zakopanem wraz z kosztami podróży padła na Nr. 240. Pozostałe wygrane — przedmioty srebrne, platynowe i inne padły na Nr. 5, 349, 28, 305.

Wygrane są do odebrania w kancelarii Tow. Ochrony Kobiet, Cegielniana 21.

Nieodebrana fanty do dnia 7-go marca b. r. przechodzą na własność instytucji.

110056s 80 133 43s 80 489 539 57 706s 964
111571 613 740 5 846s 52 958 112131s 67s 282
3 332 488 694 992 113019s 101 5 28 282 338 49
475 611s 757 73s 819s 114274 88s 883 508s 82
789s 820 115250 611s 718s 61 899 945s 116014
386s 584 748 49 86s 117278 473 578s 611 56 887
941 71s 118010s 81s 210 27s 47 392 492 507 22
84s 87 98s 628 745 75s 929 35s 72 119011 216s
24s 480s 639 709 825s 922 86
120214 332 448 75 80 624 38 711s 40 827 977
121063s 91 415 641 54 701 13 874s 122256s 437
60 569s 667 905 69 123092 279s 328 413 26 703
8 73 956s 124086 124 201 558 97 816 934s 90s
125065s 172 269 347s 436 547 668 726 829s 126105
48s 79 99s 292 312 415s 624s 56s 99 806 127139s
61 256 82 693s 702s 883 919 128151 257 60 463s
79 799 803 129318s 446 93s 531 72 962 93s
130099 145 202 447 73s 36 865s 932 84s
131080 265 449 73 563 648 67 725s 915s 132031
113 213 485 673 872 974 81s 133102 81 216s 79s
548 772s 819s 74 82s 967s 134048 124 310s 80
421 590 821s 97 995 135298s 483 541s 627 136068
118s 78s 267s 72 405 553 625s 50s 74 75 737 807
137277 39 401 615 98 728 808 911 90 138078 156
312 415 26 9 56 603 10s 870 949s 139151s 72s
274s 447s 866.

PIERWSZA NAJWYŻSZA wygrana w 2. dn. ciagn. 1-ej kl.

zł. 50.000.-

na Nr. 122.152

padła w szczęśliwej kolekturze

KAFTALA Łódź

Piotrkowska 51

140028s 73s 71 82 238s 66 896 141072 118
203s 388 522 845 142419s 701s 28 808 971s 83
143087s 261s 413s 621s 47s 741s 99 863 144219
364 530 78s 145061 269s 91 371s 454 645 750 827
146019 30s 72 443 79 543 674 700 21 147000s 40s
379 514 810s 148083 101 267 506s 737 149055s
130s 212s 53 568 630s 64 73 773 806s 19 61.
150102 96 619 66s 7 875 151007s 25 246 746s
152088s 157 331 530s 732 53 84s 853 947 91
153002 130 96 297s 488 572s 83s 617s 46s 89
763 87s 154547 693s 987s 155005 213s 72 437 60s
930s 156369s 492s 715 17s 957 157075 138 351
524 807 904 88 158082 220 386 457 580s 784
159301 778 940
160060s 370 462 501 20s 771 161337s 417 66
528 93 845 162098 104s 38 216 445 595 767s 881
905s 163008s 55 80 149s 81 256 401 701s 86 43s
164035 74 84s 170 205 325 446 540s 728 165224
57s 415 38s 91 573 83 669 775 917 53s 64s 166060
120 545s 613 74 859 167011 512 860 930 168328s
767 816 84s 99s 909 53s 169075 166 212s 527 655s
95s 745 848 988s.
170082 94s 166s 286s 97 538 814 960 170186s
112s 234s 82 411 29s 587 75 64 41 782 995s 172174
205s 12 386 495 500s 719s 173027 146 61s 642s
716 809s 900 915 174072 105 62 674s 717 842
175052 145 53s 246 88 460 5 97 569s 771s 929 63s
176178 348 641s 54 725 33 880 177048 270 72s
432 6 671 760 802 910 83 178057s 139s 92 331 64
410s 706 868 98 179133s 74 230 840 71.
180034 223 326 472 723 998s 181309 39s 697s
700 6 13 804 182093 204 407 45 624 849 183011
36s 140s 391 5 463 573 668 93 851 96 981 184046
385s 185001 68s 75 125 32s 547 841 916 85
186065 604s 739 832 187670 188504s 606s 86 983s
189033 188 82s 241 360 878s 928s 27s.
190062 5 65 88 362 582 671 847 936 191040s
5 50 219 76 96 356 457 64 781 825 192045 429s
60s 580 901 193004 77s 292 321 441 544 661 79s
97s 704 194420s 507s 23 34 6 601 896 943s.

W drugim ciągnięciu padły następujące wygrane:

50.000 zł. — 122152.
25.000 zł. — 183671.
10.000 zł. — 44357 178981.
5.000 zł. — 188596.
2.000 zł. — 27371 122325 142333.
1.000 zł. — 12677 35027 39085.
500 zł. — 10209 61659 62006
171118 133867 189624.
400 zł. — 25586 45055 44812 52939
83698 92400 103106 135496 131942
188632.
200 zł. — 4546 7196 8667 2826 5419
14732 13176 23508 23412 27526 38458

59643 76818 79424 107806 134439 139926
153988 158500 174102.
150 zł. — 2189 3112 16582 43156
49997 59203 64905 92961 93867 99951
103015 116538 120492 121969 131254
131689 162063 174250 177704 179726
179551 178052 189128 194293 124610.

Wygrane po 50 zł. z literą s po 100 zł.
398 431s 551 835s 939s 1200s 434s 741s 2036
491s 719 924s 3086 291 413 91s 899 4169 424s
886s 5064s 97s 193 843s 6086s 475s 7189 244s
309 891 8031 85 260 557 621 45s 704 9761 866s
10231 318s 409 28 823 46 11112 250s 800 11s
74 855 923s 12062 355 522 23 13503s 641s 14022
523 712s 56 806 15049s 51 90 356 961 16323 659s
985 17000s 193 584 96 967 18819 940s 19031 731.
20373s 21029s 48s 113s 42 566s 22255 67 884
23156 72 309 41s 558 24268 73s 25202 475s 26314s
577s 811 988s 27434s 624s 765s 28307 489 93s
716s 897 29278s.
130244 669s 775s 833 31136 563s 756s 32198
722s 894s 946 33321 754 64s 34157s 390s 554
74s 719 35174s 292 95s 443s 74 857s 36084 96s

739s 840 69s 73 163243s 452 738s 87 169007s 322
73s 78s 169007s 322 73s 78s 804s 54 933s
170126s 257 520s 644s 774 171317 687s 172388
776 173172s 204s 54s 469 505s 603 724s 174094s
255s 369s 441 648 877 175513 681s 719s 851 954s
176605 177075 314s 636s 704s 71s 94s 870s 947s
65s 178616 787 931 61 97s 179562 72 623s
180033 321s 500 702 181189s 730s 43 997
182211s 577 784 183077 427 697 721 829 184129
363 73s 485 898 185066s 186131s 743 187011 32
348 56s 885s 188055s 112 589 956 189119 95s
269s 383s 623 795 842
190116s 311 596s 776 959s 191106s 627 713
192283 537 71 650 711 193732 824 194008s 147
607

CIĄNIENIE 3-cie.
Wygrane po 50 zł. z literą s po 100 zł.

9s 292s 1068s 927 2519s 698s 3656s 4164 859
938 53s 64 5246 594s 639 956 6056 235 325 560
673s 7000s 477s 583s 718 92s 878s 923s 8111
221 59 722
10083s 233 356 958s 11083s 308 640s 92 866
12842s 916 62s 13128s 341 778s 874s 89 14215s
277s 92s 648 725 16122s 275 523 29 627s 848
17086 349s 18232 715s 867 19105s 332 873
20028s 239s 412 627 73s 711 886 21066s 98s
238s 480 83s 548 716 36 64s 22219 39s 305 06
63 556 809 44s 64s 23098s 224 424 773s 816s
904 24788s 25901 26016s 649 27026s 255s 370 98
489s 28229 29103 71 592s 861s 902 63
30163 463 588 741 968 31457 72 522 634 46s
744s 860 32366 413 33237s 984 34267 722 35087
521 664 36291s 321s 703s 859 921s 37205s 316s
543s 750 922 38166s 480s 96s 39005s 145s 64s
326s

40042 193 405s 958 41058 273s 42015s 257
546 43630 56s 993 44033 556 678 795s 973s 84s
45583 651s 46067s 144 87s 200 799 943s 68 47107
733s 48190 617 872 49320 724s 993s
50158s 242 317s 577 644s 51100s 48 441 53506s
615 767 54520 55141s 285 311s 663s 56232s 85s
559s 57168s 433s 667 77 913 59095s 100 12s 454
812 945 87
60304s 801 61320 25 40s 404 650 714 29s 80
814 62339s 630s 75 883 63641s 702 829 64246
364s 947 65175s 203s 747 818 66098 602 59s
67099 325s 644s 55 68191s 552s 727s 69169 558s
641s 777 944

70234 890 71427 950 72303s 46s 407s 585s 625s
73741 74347s 706 75211 797 76172 253 831 960
77118s 64s 384s 539 53s 779s 861s 78022s 490
542s 688s 809 98s 906 79157 208s 397 446s 935
80010s 377 81131 351s 497s 552s 82760 77s
99s 83233 79s 84625 854 85202s 49 596s 86264s
906s 33s 87101s 60s 540s 88280s 400 71 610 911
89109s 231s 437s 613s
90232 374 99s 512 60 724 854 91015 415 28
846 965 92520 988s 93013s 1

Polska zwycięża Estonję w meczu koszykówki męskiej

WARSZAWA, 21 lutego. W Warszawie został rozegrany wieczorem międzynarodowy mecz koszykówki męskiej Polska — Estonia, który zakończył się zwycięstwem Polski w stosunku 34:29 (19:5).

Hokeiści SKS-u remisują z zespołem Zgromadzenia Kupców

W dniu onegdajszym rozegrany został na lodowisku Szkoły Zgromadzenia Kupców mecz hokejowy między reprezentacją powyższej szkoły a Strzeleckim Klubem Sportowym. Drużyna szkolna odniosła wielki sukces, uzyskując z silną drużyną A klasowy wynik remisowy 3:3. W zespole Zgromadzenia kupców wyróżnili się: Cell, Bayer, bracia Loewenstein i Sosniński.

Doskonałe wyniki uzyskiwane przez Szkołę Zgromadzenia Kupców w różnych dyscyplinach sportu są w dużej mierze zasługą prof. Gorczykowskiego, w którym sportowcy szkolni mają nie tylko doskonałego opiekuna, ale też wybitnego fachowca.

Finały młodzików na meczu Polonia — Zjednoczone

Finały mistrzostw bokserskich młodzików, odbędzie się w sali Geyera przy ul. Piotrkowskiej w ramach łącznej imprezy z meczem drużynowym Zjednoczone — Polonia (Warszawa). Odbędzie się mianowicie 5 walk finałowych, które rozpocznie się o godz. 11-ej, a następnie bezprzerwanie potem odbędzie się mecz Zjednoczone — Polonia.

Kto walczy na meczu Łódź — Śląsk

W dniu wczorajszym Śląsk nadesłał skład swej drużyny na międzynarodowy mecz hokejowy z Łodzią. Skład ten przedstawia się następująco: bramka — Neszner (SKH) rez. Kaszny (Pog. Kat.), obrona: Kłoszek i Arldt (SKH), atak: Urzoń, Wilczek, Górecki (Pogon), II atak: Balla, Kutzer i Anzelm. Kierownikiem ekspedycji Śląskiej będzie red. Mikula.

Reprezentacja Łodzi została ustalona na podstawie meczu ŁKS — UT następująco: Jakubiec (ŁKS), Liske (UT), Neuman (UT), Frencl (ŁKS), Dresler (UT), Tadeusiewicz (ŁKS), Jacobi (UT), Koczewski, Kosmala i Pryffer (ŁKS). Reprezentacja Śląska zasłona graczami krakowskimi odniosła w tym sezonie cenne sukcesy, bilans reprezentacji Japonii 3:24 mistrza Rumunii Telefon Club 3:1.

Ceny biletów na mecz młodzików Łódź — Śląsk wynoszą 50 gr. dla uczniów i 1.50 dla dorosłych.

Pietrzak walczy w niedzielę

W dniu wczorajszym nadeszła wiadomość z Kalisza, że Pietrzak już jest zupełnie zdrow i wyjeżdża bezpośrednio do Świętochłowia, gdzie walczyć będzie w meczu z IKB. Wobec tego drużyna IKP uległa wzmocnieniu, gdyż w walce z Langierem Pietrzak ma o wiele większe szanse, niż Wurm.

Kalendarzyk imprez sportowych

Kalendarzyk sportowy na dzień dzisiejszy i jutrzejszy przedstawia się w Łodzi następująco:

SOBOTA:

Jubileusz. W sali I Oddziału Straży Ogniowej przy ul. 11 Listopada 4 od godz. 17-ej uroczystości jubileuszowe 25-lecia ŁTSO.

Ping-pong. W sali Orlecia od godz. 19-ej: Finały mistrzostw indywidualnych w ping-pongu.

NIEDZIELA:

Hokej. Na lodowisku ŁKS-u przy Al. Unii o godz. 15.30 mecz międzymiastowy Łódź — Śląsk.

Boks. W sali Geyera przy ul. Piotrkowskiej 295 o godz. 11-ej: finały mistrzostw bokserskich juniorów oraz mecz towarzyski Zjednoczone — Polonia (Warszawa).

Zapasy. W sali Wimy przy ul. Rokicińskiej o godz. 11-ej przed poł. mecz zapaśniczy o mistrzostwo drużynowe okręgu: Wima — Krusze-ender.

Gry sportowe. W salach przy ul. Zagajnikowej 54 i dr. Sterlinga 24 od godz. 10.30 dalsze mecze w siatkówkę o puchar PZGS-u.

Bokserzy Wisły w Pabjanicach

W dniu jutrzejszym t. j. w niedzielę, odbędzie się w Pabjanicach rewanżowy mecz bokserski między krakowską Wisłą a Kruszeenderem. Program meczu przewiduje 8 walk, a m. in. Mieczysławski — Osieja, Krawczyk — Zbik i Zienkiewicz — Kraszewski. W Krakowie po burzliwym przebiegu mecz zakończył się niezaśluszoną zwycięstwem Wisły w stosunku 9:7.

PARCELE BUDOWLANE

przy ul. Krzemienieckiej i Retkińskiej do sprzedania

Zgłoszenia: Piotrkowska 40

Zarząd spadkobierców I. K.

Poznańskiego. W dni powszednie od 10 12 i od 4 do 6 popołudniu.

Proces marjawitów łódzkich

Do kogo należy dom parafialny przy ul. Franciszkańskiej. — Ogłoszenie wyroku nastąpi 6 marca

Donosiliśmy przed kilku miesiącami o rozpoczętym przed łódzkim sądem okręgowym procesie cywilnym, mającym za tło tarcia w łonie marjawitów po głosnym jeszcze po dziś dzień zdetronizowaniu „arcybiskupa” Kowalskiego.

Istotą sprawy była skarga powódwa, wytoczona przez biskupa Feldmana przeciwko byłemu arcybiskupowi Kowalskiemu o przepisanie na rzecz pa-

rafi marjawickiej Św. Franciszka z Asyżu w Łodzi tytułu własności do całej nieruchomości przy ul. Franciszkańskiej, jaki posiada po dziś dzień już zupełnie od marjawityzmu odsunięty Jan Maria Kowalski.

Tłem tego procesu, jak już w swoim czasie wspominaliśmy — są stosunki z pierwszego okresu marjawityzmu w Polsce. Pierwsze kościoły i pierwsze nieruchomości, jakie poczęto wznosić

przy parafjach marjawickich — nie mogły być zapisane na imię parafii, jako jednostek prawnych, gdyż nie było przepisów, któreby owe gminy za jednostki prawne uznawały. W tej sytuacji wierni zapisywali parafialne budynki, nabyte lub wzniesione, na imię swych najbardziej godnych zaufania przewodników. Ze w owym czasie najbardziej zaufania godną osobą wydawał się marjawitom Jan Maria Kowalski, najbliższy współpracownik małeczki Kozłowskiej i jej następcą — to rzecz jasna.

W tych warunkach formalnym właścicielem posesji przy ul. Franciszkańskiej stał się Kowalski.

Gdy potem w roku 1909 wydały władze rosyjskie „znormalizowany statut parafii marjawickich”, uznając je za osoby prawne, przepisanie z osoby fizycznej — jak w tym wypadku z Kowalskiego — na osobę prawną — w danym wypadku na parafię św. Franciszka z Asyżu prawa własności do nieruchomości nie nastąpiło. Nie nastąpiły również podobne akta w innych parafjach, i po dziś dzień niektórzy „zbuntowani” przeciwko nowym władzom w marjawityzmie proboszcze siedzą na „swych” parafjach jak w swych własnych dobrach i nikt ich stamtąd usunąć ani ewakuować nie może.

Proces Feldman — Kowalski jest właśnie jednym z etapów owej walki o uporządkowanie stosunków w marjawityzmie.

W sprawie wczorajszej jest jeszcze specjalna pointa. Oto jakby pośredku tego sporu są lokatorzy domu przy ul. Franciszkańskiej: roszcza sobie sami pretensje jako współwłaściciele do budowanego, niegdyś na zasadach rzekomo spółdzielczych domu i procesują się w Warszawie, domagając się uznania ich właścicielami domu a nie powoda lub pozwanego w procesie wczorajszym.

Z ramienia lokatorów występował w pierwszym terminie tego procesu adw. Jeżewski; o przyjęcie którego jako interwenienta ubocznego wnosił rzecznik Kowalskiego — apl. adw. Wierzbicki.

Sąd postanowił interwenienta ubocznego nie dopuścić i wczoraj wysłuchał wywodów merytorycznych przedstawicieli stron.

Zastępca prawny Kowalskiego stoi na stanowisku ściśle formalnym: ten jest właścicielem, na kogo figuruje zapis. Zresztą strona przeciwna jeszcze nie została zalegalizowana na swym stanowisku.

Przewodniczący sędzia Dokont zapowiedział ogłoszenie wyroku w dniu 6 marca.

Sprawie, podobnie jak w terminie poprzednim, przysłuchiwało się wielu kapłanów marjawickich i wielu parafian.

Nasz reporter zanotował

W cukierni Nowackiego przy ulicy Andrzeja Nr. 12, usiłował pozbawić się życia przez wypicie większej dozy nieznanego truciźny 26-letni Henryk Baruch, zamieszkały przy ul. Abramowskiego Nr. 20.

Lekarz pogotowia Czerwonego Krzyża skierował denatę w stanie groźnym do szpitala w Radogoszczu.

Na szosie Zgierskiej najechany został przez tramwaj Stanisław Pietrzak, jadący wozem (zam. Brzeska 18). Wyjeżdżając z bocznej ulicy, wakułtek nieuwagi wjechał denat pod nadjeżdżający tramwaj, który rozbił wóz i okaleczył konia. Woznica wyszedł bez szwanku.

Przy zbiegu ulic Południowej i Sztetlinga nastąpiło zderzenie dwóch taksówek, które doznały poważnych uszkodzeń.

Pasażer, 27-letni Bolesław Kobs, zamieszkały przy ul. Andrzeja Nr. 64, odniósł okaleczenia odłamkami wybitych szyb. Rannego opatrzył lekarz pogotowia.

W poradni dentystycznej przy ulicy Piłsudskiego 67, technik dentystyczny, 20-letni Rubin Zarzewski, zamieszkały przy ul. Pomorskiej 3, przez nieostrożność spowodował rozlanie kwasu siarkowego, przyczem poparzył sobie twarz i oczy. Udzielił mu pomocy lekarz pogotowia.

Do mieszkania Berka Fuksa przy ulicy Sienkiewicza Nr. 50 włamali się złodzieje i skradli tytoń, papierosy i gotówkę w sumie 500 zł.

D-ra LUSTRA roślinny puder „Egzotyczny”

odpowiada wszelkim wymogom higieny i estetyki.

Łódź chce budować

Przebieg sezonu budowlanego zależy od decyzji B.G.K.

Jak już donosiliśmy, w roku bieżącym do komitetu rozbudowy miasta wpłynęła rekordowa ilość podań o pożyczki na budowę domów blokowych. Być może na pobudzenie inicjatywy prywatnej w kierunku budowy nowych domów wpłynęło bardzo poważne obniżenie cen materiałów budowlanych w roku bieżącym — faktem jest wszakże że globalna suma, o jaką proszono komitet, wynosi około 3 milionów złotych, gdy tymczasem Bank Gospodarstwa Krajowego przyznał na ten cel tylko 700.000 złotych.

Komitet rozbudowy postanowił wobec tego nie rozpatrywać podań, dotyczących budownictwa blokowego, lecz zwrócić się do B. G. K. z prośbą o przydzielenie dodatkowych kredytów, gdyż szkoda byłoby zmarnować tak piękną okazję, która daby Łodzi dużą ilość mieszkań. W sprawie tej, jak już donosiliśmy, interweniował w początku bieżącego tygodnia w Warszawie naczelnik wydziału technicznego zarządu miejskiego inż. Rybołowicz. Bank Gospodarstwa Krajowego w za-

dzie przychylnie odniósł się do projektu powiększenia kredytów, uzależnił to jednak od przedłożenia sobie wykazu, jakie domy mają być budowane, czy będą one miały mieszkania luksusowe wielopokojowe, czy też 2, 3 i 4 pokojowe, jakie są kosztorysy budowy tych domów i t. d.

I oto, jak się dowiadujemy, w przyszłym tygodniu udaje się do Warszawy prez. Glazek, który przedstawi w Banku Gospodarstwa Krajowego żądany materiał. Z tych więc względów następne posiedzenie komitetu rozbudowy miasta, które wyznaczone zostało na dzień 27 b. m. nie odbędzie się, lecz odroczone zostanie do pierwszych dni marca, po otrzymaniu z B. G. K. wiadomości, jakie ostatecznie kredyty przeznaczone do podziału.

Podkreślić należy, że pożyczki udzielane są w wysokości 30 proc. kosztów budowy. Jeśli więc B. G. K. zgodzi się dać na ten cel minimum 2 miliony złotych — w roku bieżącym podjęte zostaną roboty budowlane na sumę zł. 6.600.000. (i)

W obronie umów i ustaw

Strajk w przemyśle skórzanym objął 5000 pracowników

Jutro w lokalu związkowym przy ul. Kilińskiego 105 odbędzie się walne zebranie robotników przemysłu półczosznego (kotoniarzy), dla omówienia ewentualnej akcji strejkowej. Jak już donosiliśmy, związki przemysłowe, do których zwrócili się kotoniarze o rewizję umowy zbiorowej, nie udzieliły wogóle odpowiedzi, wobec czego robotnicy postanowili proklamować strejk.

Wczoraj w inspektoracie pracy odbyła się konferencja w sprawie likwidacji strejku w przemyśle skórzanym, który trwa już 5 dni. W ciągu dnia wczorajszego strejk osiągnął swój punkt kulminacyjny, ułneruchomione zostały bowiem wszystkie bez wyjątku pracownice i warsztaty. Ogółem strejkuje obecnie 5000 pracowników.

Na konferencję przybyli przedstawiciele pracowników z Łodzi, Konstytynowa i Skierniewic. Nie dała ona jed-

nak pozytywnego rezultatu, ponieważ przedstawiciele cechu oświadczyli, że dopiero w poniedziałek odbędzie się walne zgromadzenie cechu, na którym delegaci otrzymają pełnomocnictwa do prowadzenia rokowań. Narady odroczone zostały wobec tego do dnia 26-go b. m.

Poważny zatarg wynikł wczoraj w fabryce firmy Schmeller przy ul. Kilińskiego 192. W końcu ub. roku firma, redukując robotników, zobowiązała się przyjąć ich ponownie do pracy z chwilą zwiększenia produkcji. Obecnie firma przystąpiła do angażowania robotników, jednakże nie przyjmuje ani jednego z dawniej zwolnionych. Wobec powyższego robotnicy zapowiedzieli, że solidaryzując się z kolegami, przerywają pracę, o ile firma nie zmieni swego stanowiska. Jutro w sprawie tej nastąpi interwencja ZZ.

Zatarg w Teatrze Popularnym

Rozprawa w referacie karnym Inspektoratu Pracy

Wczoraj w referacie karnym przy okręgowej inspekcji pracy odbyła się rozprawa przeciwko dyr. Winklerowi, oskarżonemu o niewypłacenie aktorom Teatru Popularnego w Łodzi należnych im części subwencji miejskiej.

Na wczorajszą rozprawę przybył z Warszawy delegat zarządu głównego Z. A. S. P. — p. Bonecki, delegowany wskutek prośby personelu Teatru Popularnego.

Referat karny odebrał wczoraj zeznania od aktorów Teatru Popularnego, ale wszystkich nie zdążył przesłuchać,

wobec czego rozprawa została odroczone do poniedziałku.

Dochodzenie natrafia na duże przeszkody, to też wyrok zapadnie przypuszczalnie dopiero w przyszłą środę.

Zaznaczyć należy, że w dniu wczorajszym aktorzy Teatru Popularnego wystosowali za pośrednictwem Z. Z. Z. skargę do sądu pracy, domagając się w niej m. in. zabezpieczenia swych należności na przyszłość na sumie 7.960 złotych, jaka pozostała jeszcze w kasie miejskiej z tytułu tegorocznej subwencji. (k)

Kultura i sztuka

Z WYSTAW PARYSKICH.

W Muzeum Oranżerii została otwarta wystawa obrazów Corota, wielkiego pejzażysty francuskiego XIX wieku.

W Muzeum des Arts Decoratifs mieści się Międzynarodowa Wystawa Fotografii Współczesnej, która zarazem ujmuje sztukę fotograficzną retrospektywnie od 1830 do 1900 roku.

W Muzeum Jeu de Faune odbyła się kilka dni temu inauguracja Wystawy Współczesnej Sztuki Hiszpańskiej.

Z okazji trzechsetlecia przyłączenia do Francji Antylli, w Narodowym Muzeum Przyrodniczym została otwarta bardzo ciekawa wystawa p. t. „Trzy wieki współpracy między Muzeum i Ameryką francuską”. — Galeria Charpentier użyczyła gościny wystawie „L'Art Bourguignon et la Bourgogne. (Sztuka burgundzka i Burgundja), która w kilku bogatych działach, a więc: rzeźby, malarstwa, dywanów, mebli, różnych dokumentów, listów i t. d. przedstawia wysoki poziom artystyczny i kulturalny tej wschodniej części Francji.

ZJAZD BIBLIOTEKARZY POLSKICH.

Wobec wzmagającego się zainteresowania sprawami, związanymi z czytelnictwem i bibliotekarstwem i coraz żywszego ruchu w tym zakresie, bibliotekarze polscy odczuwają potrzebę przedyskutowania zagadnień zawodowych w szerokim gronie nie tylko specjalistów, lecz również tych wszystkich, którym leży na sercu rozwój i rozpowszechnienie książki polskiej.

W tym celu organizują w okresie Zielonych Świąt (31 maja — 2 czerwca b. r.) IV-ty Zjazd Bibliotekarzy Polskich w Warszawie. Zjazd będzie miał charakter szczególnie uroczysty, ponieważ odbędzie się w połączeniu z konferencją Międzynarodowego Komitetu Bibliotek, naczelnego organu Międzynarodowej Federacji Związków Bibliotekarzy, obejmującej około 30 związków ze wszystkich części świata.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej zaszczylił Zjazd objechem nad nim protektoratu.

Z Teatru Miejskiego

„Beksa”

Bajka dla dzieci M. B. Ilinzanki

Po uroczej bajce M. Billinzanki „Ala i Janek w krainie czarów” Teatr Miejski wystawił drugą szkołę sztuki dla dzieci tej utalentowanej krakowskiej pisarki p. t. „Beksa”.

Przemile widowisko to jest poniekąd przedłużeniem „Ali i Janka”. Czwórka dzieci, która wyruszyła w świat celem odnalezienia „fujarki samograjki”, mającej przywrócić wzrok ślepego królewiczowi, dostaje się w krainę czarów, gdzie przeżywa fantastyczne przygody.

Odważne dzieci spotykają tam „Kotą w Butach”, „Królową Śnieżkę”, „Czerwonego kapturka”, „Tomcia Palucha”, „Krawczyka zucha” i innych bohaterów z najpiękniejszych opowieści Grimma i Andersena, ażeby w końcu od „Ptaka — czarnokłaka”, za pośrednictwem dobrej wróżki, otrzymać magiczną fujarkę i w triumfie powrócić do domu.

Bajka ta, posiadająca wiele akcentów dydaktycznych, wystawiona została przez reżyserkę i autorkę Marię Billinzankę bardzo zręcznie, a Konstanty Mickiewicz uświetnił ją fantastycznie barwnymi dekoracjami, na których tle tem efektywniej wypadły ewolucje baletowe i inne feerjowe wstawki.

Zagrano „Bekse” doskonale: tak zawodowi artyści teatru a więc: Ina Benita (Ala), Władysława Skwarska (Janek), Dagmara Malejówna (Śnieżka), Józef Krel (Czarodziej) — jak i grono kilkudziesięciu dzieci, statystujących i grających ważniejsze role wydobyli z „Beksy” maximum humoru, sentymentu i efektu. Więc też licznie na premierze zgromadzona publiczność bawiła się doskonale, oklaskując gorąco przemianą bajkę i jej wykonawców.

Zast.

TANCZYMY CONTINENTAL.

Dziś odbędzie się oddawna zapowiadany bal na rzecz szkoły i internatu dla głuchoniemych dzieci w „Sali Filharmonij” p. t. „Tanczymy Continental”.

Moc atrakcyjny m. in. „Bar w hotelu „Des amours faciles” projekt. przez Konstantego Mackiewicz.

Doborowa orkiestra pod kier. pp. Żelazo i Feder.

Bilety ulgowe w cenie zł. 3.— dla akademików i pracującej inteligencji do nabycia w firmie „Plutos”, Piotrkowska 105, 55 i 17.

NIEMCY ATAKUJĄ TOMASZA MANNA

za to, że niedwuznacznie i ostro wypowiedział się przeciw reżymowi hitlerowskiemu

Pod koniec stycznia dr. E. Korrodi zamieścił w „Neuen Züricher Zeitung” artykuł, atakujący niemieckich poetów i pisarzy, którzy wyemigrowali z Niemiec. Na artykuł ten odpowiedział ostro Tomasz Mann (wywody jego drukowane były na łamach naszego pisma). Powiedział on przytem kilka słów prawdy pod adresem obecnego reżymu w Niemczech, zaznaczając, że jego miejsce jest przy boku pisarzy-emigrantów.

Artykuł Tomasza Manna musiał wywołać w Niemczech konsternację. Jak wiadomo, Tomasz Mann był jedynym wartościowym pisarzem, którego nie wykłeto jeszcze w państwie narodowo socjalistycznym. Niemcy ludzili się ciągle, że Mann, podobnie jak Hauptmann, i Hamsun, wypowie się ostaciecznie po ich stronie. Dlatego też ostatni artykuł

Manna był dla nich przykry niespodzianką. O skali tej konsternacji świadczą fakt, że przez dwa tygodnie od chwili ukazania się listu Manna ani jedno pismo narodowo-socjalistyczne nie zabrało głosu w tej sprawie.

Czekano na dyspozycje ministerstwa propagandy... Dopiero onegdaj dyspozycje te zostały wydane.

Treść ich jest bardzo sprytna. Wydano polecenie, aby sprawę Tomasza Manna nie omawiać zbyt szeroko i nie nadawać jej większego rozgłosu. Do odparcia ataku wyznaczono nie stołeczna prasę, lecz prowincjonalną.

Oto jedno z pism południowo-niemieckich, przytaczając niektóre ustępy z artykułu Tomasza Manna, kończy swój kontr-atak w ten sposób:

„Dziękujemy Tomaszowi Mannowi za to, że zajął wreszcie maskę. Dziękujemy mu za

„Nie chcę waszej aprobaty”

woła pod adresem władz Trzeciej Rzeszy literat Oskar Maria Graf

Ciekawy proces o charakterze międzynarodowym rozpatrywany będzie wkrótce w Brnie.

Jako oskarżyciel wystąpi znany i ceniony bawarski poeta ludowy oraz publicysta Oskar Maria Graf. Stroną oskarżoną zaś jest zgleichszaltowane wydawnictwo niemieckie p. f. „Drei Masken-Verlag”.

Tło procesu jest niezmiernie ciekawe.

Oskar Maria Graf uważał, że po dojściu Hitlera do władzy niema dlań miejsca w Niemczech i najpierw osiedlił się w Wiedniu, następnie zaś przeniósł się do Brna, gdzie mieszka do chwili obecnej. Zaznaczył przytem wypada, że gdy w 1933 roku palono na stosie w Berlinie książki największych pisarzy niemieckich, twórcy Grafa polecane były przez władze hitlerowskie jako „prawomysłne”.

Na to Graf odpowiedział słynnym artykułem pod tytułem:

— „Spalcie mnie!”

W artykule tym Oskar Maria Graf nie dwuznacznie określał swe stanowisko,

prosząc władze hitlerowskie, aby zabroniły czytania i wydawania jego książek, gdyż on nie zasłużył sobie niczem na „kompromitującą aprobatę i opiekę władz” które pała na stosach twórcy największych pisarzy...

Władze hitlerowskie niezwłocznie wpisały jego nazwisko na czarną listę. Oskar Maria Graf uważał tem samem, że wszystkie jego wcześniej zawarte kontrakty z niemieckimi wydawnictwami tracą moc i że od tej chwili jest on znów jedynym i niepodzielnym właścicielem swych utworów. Na innem stanowisku stało jednak wydawnictwo „Drei Masken Verlag”, które zażądało od Grafy zwrotu udzielonych mu zaliczek.

Graf nie spełnił tego żądania, uważając, że kontrakt nie został naruszony z jego winy. Wydawnictwo odmówiło mu wówczas wydania złożonych rękopisów.

Na wyrok sądu czechosłowackiego w tej sprawie czekają z niecierpliwością wszyscy pisarze emigracyjni.

Mickiewicz w filmie sowieckim

15 filmów sowieckich ukaże się na ekranach krajowych

Piętnaście filmów produkcyjnych sowieckich zostało sprowadzonych do Polski i jeszcze w ciągu najbliższych miesięcy pokazanych będzie na krajowych ekranach.

Oto ich tytuły: „Przygody Guliwera”, „Okrutny młodzieniec”, „Księżycowy kamień”, „Miesiąc maj” (komedia sportowa), „Kiedys latem”, „Cyrek”, „Siedmiu śmiaków”, „Nad modrą morzem”, „Cygańskie szczęście”, „Mickiewicz”, „Moriana”, „Dubrowski”, „Weselsko”, „Dziubars”.

Specjalną wartością odznacza się „Guliwer”, oparty na słynnej powieści Swifta, ale dostosowany do tendencji sowieckich. Tylko rolę tytułową gra człowiek, wszystkie inne role — liliputów — „odtworzą” misternie wykonane kukły. Dialogi i piosenki „Guliwera” wykonane będą w języku polskim.

Dwie komedie oparte są na scenariuszach słynnej spółki pisarskiej Ilf i Petrow. Są to: „Kiedys latem” i „Cyrek”. Ta druga komedia reżyserowana będzie przez twórcę filmu „Świat się śmieje” — Aleksandrowa, przyczem rolę główną odegra bohaterka tej samej komedii — Orłowa.

W „Cygańskim szczęściu” rolę główną gra znany u nas ze sceny Aleksander Granach.

Charakterystyczny jest powrót do klasyków. „Dubrowski” jest reżyserowany według Puszkina, a „Weselsko” według Gogola.

Dla nas szczególnie interesujący jest „Mickiewicz”. Pracował nad nim kolektyw autorski — reżyserski, w którym udział brał również Karol Radek. Co z tego wyszło — zobaczymy.

Wykłady uniwersyteckie dla publiczności

odbywać się będą w Warszawie, począwszy od 24 b.m.

Uniwersytet Józefa Piłsudskiego i Instytut Oświaty Pracowniczej rozpoczynają, począwszy od 24 b.m. powszechnie wykłady uniwersyteckie, dostępne dla publiczności. Profesorowie i docenci Uniwersytetu na wykładach tych zaznajamiać będą słuchaczy z najnowszymi zdobyciami współczesnej wiedzy. W poniedziałki wygłaszane będą prelekcje z dziedziny przyrody, we wtorki — z językoznawstwa polskiego, w środy — z medycyny, w czwartki — z socjologii i ekonomii, w piątki — z filozofii i psychologii.

Wykłady odbywać się będą w gmachu Uniwersytetu (Krakowska Przedmieście 26—28) ewentualnie w zakładach uniwersyteckich w godzinach 20—21.

Pierwszy wykład „O człowieku ko-palnym” wygłosi w najbliższy poniedziałek, t. j. dn. 24 b.m. prof. dr. Edward Łoth w gmachu Anatomium przy ulicy Chałubińskiego 5.

Informacji udziela sekretariat Instytutu Oświaty Pracowniczej, Marszałkowska 129, m. 3, tel. 682-99. Opłata za pojedynczy wykład wynosi 70 gr. dla członków organizacji i związków pracowniczych, dziennikarzy, nauczycieli, młodzieży akademickiej i uczniów szkół średnich 30 gr. Zapisujący się na cykl w Łódź otrzymują 20 proc. ulgę.

Opłatę wnieść można w sekretariacie Instytutu Oświaty Pracowniczej, raz przy wejściu na sale wykładowe.

przynależność do tego, że zamierza wykorzystać głupich Niemców tylko jako źródło zarobków, gdyż pozatem uważa siebie za coś od nich wyższego. Niechaj każdy Niemiec usłwa domi siebie, kogo właściwie popiera, czytając dzieła Tomasza Manna, które ciągle jeszcze drukowane i wydawane są w Niemczech. Niechaj każdy wie nareszcie, że w ten sposób popiera emigrację niemiecką. Odwracamy się od niego z głęboką pogardą, albowiem ostatnim swym artykułem Tomasz Mann dowiódł, że stał w jednym rzędzie ze swym bratem Henrykiem i siostrą Eryką”.

Należy przypuszczać, że Tomasz Mann nie przejmie się tą „pogardą” ludzi, którzy nie mają żadnego moralnego prawa do sądenia pisarza tej miary, co autor „Czarodziejskiej góry”.

(I).—

TEATR MIEJSKI

Dziś w sobotę i w niedzielę o godz. 4-ej po poł. grana w dalszym ciągu przy zapelnionej widowni wesoła, lekka komedia Bus Feketego „Trafiła pani generalowej”. Ceny znizzone. Dziś i jutro o godz. 8.30 wiecz. przyjęta życzliwie podczas wczorajszej premiery głosna sztuka Maksyma Gorkija „Jegor Butyczow”. W roli głównej Józef Winawer.

BAJKA DLA DZIECI W TEATRZE MIEJSKIM.

W niedzielę o godz. 12-ej w poł. zejda się wszystkie grzeszne dzieci w Teatrze Miejskim, gdzie dana będzie dla nich przepiękna bajka Billinzanki „Beksa”. Na całość tego feerjowo ujętego widowiska składają się przygodny czworogłowy zabłąkanych w krainie czarów, a dalej efektowne tańce, śpiewy i inne czarodziejskie atrakcje. — Ceny znizzone.

TEATR ROZMAITOŚCI

Dziś, w sobotę, o godz. 4-ej po poł. „Tel-Awiv” po cenach znizowanych oraz o godz. 9-ej wieczorem „Certyfikaty”. Ceny od 54 gr. do 2 zł.

MORIS SZWARC W ŁODZI

W środę, 26-go lutego b. r., rozpoczyna gościnne występy w teatrze „Rozmaitości” Moris Szwarz w głównym dramacie T. T. Zygnera p. t. „Josie Kalb”.

OPERA „MADAME BUTTERFLY”

W piątek, dnia 28 b. m. wystąpi jedyny raz na scenie Filharmonii wszechświatowej sławy śpiewaczka i tragiczka japońska, Teiko — Kiwa, w roli tytułowej opery Pucciniego „Madame Butterfly”. W przedstawieniu weźmie udział wybitny zespół Polskiej Opery Ludowej z Warszawy.

WIEDENSKI BALET „BODENWIESER” W FILHARMONII

Do Łodzi przybywa tylko na dwa gościnne występy znakomity balet wiedeński Gertrudy Bodenwieser, reprezentujący najnowszy kierunek w tańcu nowoczesnym i cieszący się dzisiaj wszechświatową sławą.

Balet wiedeński wystąpi w sali Filharmonii w sobotę dnia 29 b. m. i 1 marca o godz. 8.30 wiecz.

WYSTAWA OBRAZÓW NATANA SZPIGLA

Otwarta niedawno w lokalu przy ul. Piotrkowskiej 90 wystawa obrazów Natana Szpigla stanowi niewątpliwie ewenement w życiu kulturalno-artystycznym Łodzi.

Artysta wystawił tym razem szereg obrazów z Kazimierza, stanowiących dorobek ostatniego jego pobytu w tem Eldorado malarzy.

KONCERT I FIVE O'CLOCK TOWARZYSKI

Już jutro, w niedzielę, dnia 23-go b. m. odbędzie się pierwszy niedzielny five o'clock towarzyski w lokalu „Tivoli” z udziałem orkiestry pod kier. Rogozińskiego oraz koncert śpiewu artysty opery katowickiej. Początek o godzinie 5-ej po poł. Konsumcja od osoby zł. 1.50.

Z INSTYTUTU PROPAGANDY SZTUKI

Dziś, w sobotę, o godz. 8-ej wieczorem artysta-malarz, Władysław Strzemiński, wygłosi w lokalu Instytutu (w parku Sienkiewicza) odczyt p. t. „Surogaty sztuki”. — Wstęp 50 groszy od osoby.

DZIŚ WIECZORNICA MAKABI

Dziś odbędzie się wieczornica „Makabi” w artystycznie udekorowanych salach klubowych (Al. Kościuszki 21).

„Ochłaj” i „Zagrycha”, orkiestra która wspólnie „zawiać” będzie do tańca, zielone stoliki z wyrobami firmy „Piatnik”, atrakcje i niespodzianki — oto w krótkim zarysie program tej szampańskiej zabawy, która rozpocznie się o godz. 22-ej i niewiadomo kiedy się skończy. Sceptycy twierdzą, że żaden dozorca od gości wieczornicy „Makabi” nie nie utarguje.

Beda że imponujące zawody humoru i szaleństwa.

Z MŁODEGO W.I.Z.O.

W sobotę, dnia 22-go b. m. o godzinie 5-ej po poł. w lokalu własnym przy ul. Piotrkowskiej Nr. 86 p. dr. F. k wygłosi referat p. t. „Młodzież i sztuka”.

Walne zebranie sjonistów

Pod przewodnictwem Inż. G. Praszkiarza odbyło się w lokalu Organizacji Sjonistycznej przy ul. Śródmiejskiej 29 walne zgromadzenie członków.

Słowo wstępne wygłosił p. Dr. Rosenblatt. Do prezydium wybrano pp. Reznikową adw. Sztraucha, adw. Berkowicza, i S. Lipla. Sprawozdanie Komitetu Sjonistycznego za okres trzechletni, starannie opracowane i wydane w druku, było już poprzednio rozesłane członkom Organizacji i przeto nie zostało odczytane.

Po szczegółowej dyskusji nad działalnością Komitetu i uchwaleniu absolutorium dla ustępującego Zarządu, dokonano wyboru nowych władz.

Do Komitetu Sjonistycznego weszli: red. Uger, adw. Berkowicz, W. Halbersztadt, N. Wegmajster, Ch. Widawski, inż. Chajkin, M. Tempelhof, H. Litwin, M. Limon, S. Lew, K. Lewentow, J. Lubliński, M. Marchew, N. Michelson, W. Skura, J. Pikielny, M. Karo, M. Kacnelenberg, mgr. Kron, Dr. Rosenblatt, M. Reznikowa, S. Rajchman, M. Rumkowski, mgr. Rogozński, El. Szajn, adw. Sztrauch. Na sekretarzy wybrano: pp. O. Szapiro i Rotkopa. Do Komisji kontrolnej: pp. A. Brzeziński, N. Koroczyński, S. Fajner i J. Blaugrund. Do Sadu Honorowego: P. Gerszowski, B. Wachs, S. Faust, N. Polman i adw. Galeski.

Walne zgromadzenie uchwaliło w końcu m. in. rezolucję protestacyjną przeciwko projektowi powołania w Palestynie Rady Reżysyjowej.

Na pierwszym posiedzeniu wybrany Komitet Sjonistyczny ukonstytuował się w sposób następujący: przewodniczący Dr. Rosenblatt, wiceprzewodniczący: pp. M. Marchew i H. Litwin.

ZE ZWIĄZKU PRACY OBYWATELSKIEJ KOBIET.

Z. P. O. K. Oddział w Łodzi podaje do wiadomości, iż na Walnym Zgromadzeniu członków Oddz. Łódzkiego w dniu 15 lutego r. b. dokonano wyborów Zarządu, do którego weszli: P. P.: Godlewska Eugenia, jako Przewodnicząca, dr. Romana Pachucka, jako wiceprzewodnicząca, dr. Matylda Tomaszewska, jako wiceprzewodnicząca oraz P. P. mgr. Janina Wereszczyńska, Amalia Kubiakowa, mgr. Janina Czeraszkiewiczówna, Olga Zalewska, Kazimiera Krzyżanowska i Kazimiera Kurylukowa. Jako zastępczynię: Kazimiera Głowkowska i mgr. Zofia Grzędzińska.

Do Komisji Rewizyjnej P. P.: Adela Skrzypkowska, Parolowa Stanisława, Szwalmówna Irena oraz, jako zastępczynię: Maria Urbaska i May Majewska Zofia.

W dniu 20 lutego r. b. Zarząd ukonstytuował się, jak następuje: Godlewska Eugenia, Przewodnicząca, dr. Romana Pachucka, wiceprzewodnicząca, dr. Matylda Tomaszewska, wiceprzewodnicząca, Amalia Kubiakowa, skarbniczka, mgr. Janina Wereszczyńska, sekretarka, i referentka organizacyjna mgr. Janina Czeraszkiewiczówna, członkini Zarządu, obięła referat wychowania polityczno-obywatelskiego. Olga Zalewska, referat spraw kobiecych i Sekcja Emigracyjna; Kazimiera Krzyżanowska — referat Opieki nad Matką i Dzieckiem; Kazimiera Kurylukowa — referat gospodarczo-finansowy.

Jednocześnie Z. P. O. K. podaje do wiadomości, iż od dnia 25 lutego uruchomiona zostaje w lokalu Z. P. O. K. przy ul. Moniuszki 5 „Poradnia” dla kobiet. Poradnie będzie prowadziła p. Olga Zalewska, która będzie przyjmowała w każdy wtorek w godzinach od 11 do 1-cj.

WALNE ZEBRANIE CZŁONKÓW S.D.L.

Jutro, w niedzielę, dnia 23 b. m. w lokalu Syndykatu Dziennikarzy Łódzkich przy ul. Piotrkowskiej Nr. 121, o godz. 11-tej w pierwszym terminie i o godzinie 11.30 w drugim terminie odbędzie się doroczne Walne Zgromadzenie członków S. D. L.

ŚNIEŻKA.

LANCUCH ŚNIEŻNY NA „KROPLE MLEKA”. Nie przerywaj! Czego? Lącucha śnieżnego na „Krople Mleka”, bo inaczej pozbawisz przyjemności wszystkich znajomych, którzy nie chcą i nie mogą być pominięci w zabawie!

Śnieżki przyjmują Redakcja Gazety. Można je także nadawać telefonicznie.

Z rozsypanych wszędzie śnieżek pochwyćłam dwie. Zi. 2.

Po złotówce w śnieg włożyłam, dalej rzucam je!

Uderzyły w panie: Haline Brockman, Izabelle Baruch; w panów Inżyniera Mieczysława Neufelda i Stanisława Gliksmiana.

U KOMBATANTÓW ŻYDÓW.

Pod hasłem „Poznaj swój kraj” urządza referat oświatowy Związek Żydów Uczestników Walk o Niepodległość Palestyny cykl pogadanek, ilustrowanych przezrociami. Pierwsza pogadanka na temat: „Gdyńska nasza port na Bałtyku” odbędzie się w sobotę, 22-go b. m. w lokalu związkowym przy ulicy Gdańskiej Nr. 91 o godzinie 6.30 wieczorem. Członkowie proszeni są o punktualne przybycie.

WIECZÓR LITERACKI.

Dn. 28 b. m. o godzinie 8-ej wieczorem w lokalu Samonowicy Społecznej Kobiet Al. Kościuszki 57 odbędzie się drugi z kolei wieczór literacki, zorganizowany staraniem S. S. K.

Znana ze swych felietonów w „Gazecie Polskiej”, utalentowana literatka p. dr. Hanna Huszcza — Winnicka z Warszawy wygłosi odczyt na temat „Współczesne pisarki polskie”.

ŁÓDŹ PRZODUJE.

Dowiedzieliśmy się, że największa dotąd wygrana w drugim dniu ciągnięcia I-ej kl. 35 Lot. w kwocie zł. 50.000 — która nadła na Nr. 122152, podzieliła się czterech niezamieszanych Łódzian. Los ten zakupiony został w kolekturze Katala.

SALA FILHARMONJI

tel. 213-84

W sobotę, dnia 29 b. m. i niedzielę 1 marca o godz. 8.30 wiecz.

Tylko dwa gościnne występy światowej sławy **BALETU WIEDENSKIEGO**

Bodenwieser**KINO****EUROPA**

Pocz. 12, 2, 4, 6, 8, 10.

OSTATNIE DNI POMPEI

Dzisiaj o g. 12 i 2 dwa poranki ceny miejsc znacznie ZNIŻONE.

Nie zabójstwo, lecz wypadek**Sąd uniewinnił Junkerową i jej córkę**

Donosiliśmy przed kilku dniami o sensacyjnym procesie w sądzie okręgowym przeciwko Rywce Junkerowej i jej 15-letniej córce Chai — postawionym w stan oskarżenia — pierwsza za namową do zabójstwa, druga — za zabójstwo 30-letniego Pereca Elenberga, malarza pokojowego.

Przypominamy pokrótce, że Elenberg został wieczorem dnia 16 listopada obalany wrzuceniem szmalcem gęsim, wybiegł w koszu na ulicę, został oparty przez lekarza i przewieziony do szpitala, gdzie po kilku godzinach zmarł: oparzenia pokryły więcej niż jedną trzecią powierzchni ciała. Ratunek był niemożliwy.

Sprawa miała tło pieniężno-miłosne. Elenberg chciał się rozejść z Junkerową z którą żył w wolnym związku po śmierci jej męża, a swego byłego majstra i pracodawcy. Kobieta żądała pięciu tysięcy złotych i jakoby odgrażała się, że „zrobi z nim koniec”. Poparzony, umierając, oskarżył córkę, że roz-

myślnie wylała na niego szmalec. Wersje o tym czynie podawali również świadkowie i na tej podstawie został wygotowany akt oskarżenia przeciwko matce i jej nieletniej córce.

Donosiliśmy, że sąd odbył wizję lokalną mieszkania w suterynie, w której sam fakt się zdarzył. Sąd pragnął tą drogą ustalić prawdziwość tłumaczenia małej Junkerówny, która podawała, że wylała szmalec przez przypadek w chwili, gdy pokazywała garnek z zawartością leżącemu już w łóżku Elenbergowi, narzekającemu, że coś się gdzieś pod kuchnią pali.

Wizja lokalna potwierdziła zasadność tłumaczeń młodocianej oskarżonej.

Wczoraj w godzinach wieczornych po wysłuchaniu przemówień prokuratora oraz obrońców adw. Ettingera i Montlaka — sąd wyłożył wyrok uniewinniający. Nie zabójstwo, ale nieszczęśliwy wypadek był przyczyną śmierci nieszczęśliwego Elenberga.

INTERESUJĄCA AUDYCJA RADJOWA FILMOWA.**KINOMANI I RADJOSŁUCHACZE: BACZNOŚĆ: DZIS PRZY GŁOSNIKACH.**

Dzisiaj wieczorem o godz. 22-ej-15 (10.15 wiecz.) nadana zostanie przez radiu wykładowo interesująca audycja. Mianowicie będzie to poraz drugi zalewów w dziejach polskiej radiofonii audycja filmowa związana z ukończeniem nowego polskiego filmu p. t.:

„JEGO WIELKA MIŁOŚĆ”

Z tej okazji Blok Muza Film urządził o wspomnianej porze w laboratorium filmowym uroczysty bankiet dla wykonawców i artystów filmu „Jego Wielka Miłość”.

Na tym właśnie bankiecie zainstalowany będzie mikrofon radiowy do którego przemówia wykonawcy czołowych ról: Stefan Jaracz, Lena Żelichowska; Stanisława Perzanowska (współreżyserka filmu), Stanisław Sieniński i popularny dziennikarz filmowy red. Szczesny.

A więc radjosluchacze — kinomani, dziś o godz. 22-ej min. 15 przy słuchawkach i głośnikach.

Zasiłki dla położnic**Wyjaśnienie zakładu ubezpieczeń społecznych**

Bardzo liczne zatargi w ubezpieczalni społecznej wywołała sprawa przyznawania zasiłków dla położnic. Wobec różnych interpretacji tych przepisów, zakład ubezpieczeń społecznych nadesłał w dniu wczorajszym wyjaśnienie, które niewątpliwie usunie przyczyny wszelkich nieporozumień w tym względzie.

A więc, prawo do zasiłku pogołowego ma każda ubezpieczona, zarówno pracownica umysłowa jak i fizyczna, która w ciągu ostatnich dwunastu miesięcy przed położeniem była conajmniej przez 4 miesiące ubezpieczona. Zasiłek pogołowy wynosi 50 proc. przeciętnego zarobku ubezpieczonej za ostatnie 13 tygodni zatrudnienia i wypłacany jest przez czas, gdy położnica wstrzymuje się od pracy, nie wyłączając niedziel i świąt, nie dłużej jednak niż w ciągu 8 tygodni. Z okresu tego dwa ty-

godnie winny przypadać przed porodem, a 6 tygodni po porodzie.

Tylko za zgodą położnic ubezpieczalnia może udzielić im utrzymania i opieki lekarskiej w zakładzie dla położnic. W tym wypadku położnica otrzymuje zasiłek domowy, jeśli ma na utrzymaniu jedną lub więcej osób. Zasiłek domowy wynosi połowę zasiłku chorobowego, czyli 25 proc. zarobku. Jeśli położnica nie pobiera zasiłku domowego, otrzymuje zasiłek szpitalny, w wysokości 10 proc. przeciętnego zarobku.

Jeśli wskutek komplikacji, jest ona po 6 tygodniach w dalszym ciągu niezdolna do pracy, otrzymuje wówczas zwykły zasiłek chorobowy.

Poza tem przysługuje jej zasiłek dla karmiących matek w ilości litra mleka dziennie lub w gotówce w ciągu 12 tygodni od ukończenia zasiłku pogołowego. (I)

Na fali radiowej**„JEDYNAK” — OBRAZEK WINCENTEGO BURKA.**

Dnia 22 lutego o godz. 15.00 nadaje Polskie Radio opowiadanie Wincentego Burka p. t. „Jedynak”. Wincenty Burek zwrócił na siebie uwagę autentycznością niczem niesfałszowana swoich opowiadań i nowel, które poświęca wsi sandomejskiej. Nadane przez radio opowiadanie jest właśnie takim obrazkiem wiejskim.

Z WIZYTA WŚRÓD SYREN.

Radjowy reportaż z portu w Gdyni. Dnia 22 lutego o godz. 17.00 wybiorą się radjosluchacze w odwiedzin do syren — ale nie tych, które swym uwodzieńskim śpiewem przyciągają pożytecznych, które dopomagają ze-

glarom w ich podróży i ratują okręty w czasie mgły i burzy. P. Stanisław Mioduszeński w reportażu p. t. „Z wizytą wśród syren” opowie radjosluchaczom o nowoczesnych urządzeniach sygnalizacyjnych portu w Gdyni, który nadany zostanie przez rozgłośnie toruńską.

PIEŚŃ W ŻYCIU WSI.

Audycja dla Polaków z zagranicy, w dniu 22-gim lutego nosi tytuł „Pieśń w życiu wsi”. Polscy radjosluchacze z zagranicy usłyszą pieśni, które towarzyszą ludziom na wsi od dzieciństwa do śmierci — które śpiewają w dniach radości i smutku, przy pracy i przy zabawie. Audycję ilustrować będzie kapela ludowa. Audycję opracował p. Jędrzej Cierniak. Nadana zostanie z Krakowa, jak zwykle o godz. 21.00.

w najnowszych, niewidzianych w Łodzi kreacjach tanecznych.

Każdego wieczoru inny program.

Bilety w cenie od 1.— zł. sprzedaje kasa Filharmonji.

PROGRAM ROZGŁOŚNI ŁÓDZKIEJ POLSKIEGO RADJA.

6.30—6.33: Pieśń „Kiedy ranne wstają zoroze”. 6.33—6.34: Pobudka do gimnastyki. 6.34—6.50: Gimnastyka. 6.50—7.20: Muzyka (płyty). 7.20—7.30: Dziennik poranny. 7.30—7.50: Muzyka (płyty). 7.50—7.55: Odczytanie programu na dzień bieżący. 7.55—8.00: Pare informacyj. 8.00—8.10: Audycja dla szkół. 8.10—11.57: Przerwa. 11.57—12.03: Sygnał czasu z Warszawy. Hejnał z Krakowa. 12.03—12.15: Dziennik południowy. 12.15—12.25: Wioleczeła (płyty). 12.25—13.25: Koncert z udziałem solistów (płyty). 13.25—13.30: Chwilka gospodarstwa domowego. 13.30—14.25: Parada gwiazd filmowych (płyty). 14.25—14.30: Przegląd giełdowy łódzki. 14.30—15.00: Kameralny zespół Niny Mańskiej. 15.00—15.15: „Jedynak” — obrazek Wincentego Burka. 15.15—15.20: Nasz handel morski. 15.20—15.30: Przegląd giełdowy warszawski. 15.30—16.00: Koncert solistów. Wykon. Cecylja Izzygrymowa (kontralt) i Józef Kamiński (skrzypce). 16.00—16.15: Lekcja języka francuskiego — lektor Lucien Roguiny. 16.00—16.15: Teatr Wyobraźni. Słuchowisko dla dzieci p. t. „Historja orzecha Kratatuka i księżniczki Piripaty” według opowieści A. Dumasa (ze Lwowa). 16.45—17.00: Cała Polska śpiewa — audycję przeprowadzi prof. Br. Rutkowski. 17.00—17.15: „Z wizytą wśród naszych syren” — reportaż z portu gdynińskiego Stanisława Mioduszeńskiego (z Torunia). 17.15—17.45: Nowości z płyt. 17.45—17.50: „Świat naszych zwierząt” — „Salamandra” — pogadanka prof. Wacława Roszkowskiego. 17.50—18.25: Muzyka lekka w wyk. Marka Webera i zespołu Comedian Harmonist (płyty). 18.25—18.40: Rozwiązanie krakowskiej zagadki muzycznej z dnia 2.II.36 r. p. t. „Zgadnij co lub kto?” (z Krakowa). 18.40—18.50: Pogadanka z cyklu „Z życia miasta Łodzi” — „W wędrownie po siedliskach nędzy” — wygłosi Kazimierz Lewiński. 18.50—18.55: Pogadanka harcerska p. t. „Wysciąg pracy w druznach harcerskich” — wygłosi Roman Kierzkowski. 18.55—19.10: „Wesoły dymek z komina” — wesoła audycja łódzka w wyk. zespołu „Wesołego Dymka” — napisali wszyscy i nikt. 19.10—19.20: Zapowiedź progr. na dzień nast. 19.20—19.35: Koncert reklamowy. 19.35—19.40: Łódzkie wiadomości sportowe. 19.40—19.50: Wiadomości sportowe ogólne. 19.50—20.00: Pogadanka aktualna. 20.00—20.45: Koncert muzyki lekkiej. Wykonawcy: Mała Orkiestra P. R. pod dyr. Zdzisława Górzynskiego oraz solisci: Maryla Karwowska, Hanna Brzezińska, Andrzej Bogucki, Janusz Popławski, Stefan Witars oraz podwójny kwartet wokalny P. R. 20.45—20.55: Dziennik wieczorny. 20.55—21.00: Obrazki z Polski współczesnej. 21.00—21.30: Audycja dla Polaków zagranicą: „Serdeczna nuta wsi polskiej” Jędrzeja Cierniaka (z Krakowa). 21.30—22.15: „W rocznicę urodzin Chopina” — (22.II.1810). Wykonawcy: Paweł Lewicki, Stanisław Szpinalski, Henryk Sztompka oraz Orkiestra Symfoniczna P. R. pod dyr. Czesława Fitełberga. 22.15—22.30: Mała akademja filmowa z obrazu „Jego wielka miłość” z udziałem: Stefana Jaracza, Leny Żelichowskiej, Stanisławy Perzanowskiej i Mieczysława Szczesnego. 22.30—23.00: Muzyka taneczna (płyty). 23.00—23.05: Wiadomości meteorologiczne dla żeglugi powietrznej. 23.05—24.00: Muzyka taneczna w wyk. Małej Orkiestry P. R. pod dyr. Z. Górzynskiego.

Pożary wczorajsze

Straż ogniowa wzywana była wczoraj do dwóch pożarów.

W fabryce firm Tietzen i S-ka przy ul. Andrzeja 78 wskutek zatarcia łożyska zapaliła się barwna i kurz bawełniany na maszynach.

Dwa oddziały straży ogniowej po krótkiej pracy ogień stłumiły w zarodku. Straty są nieznaczne.

W domu przy ul. Przejazd 46, stanowiącym własność kasy emerytalnej pracowników elektrowni, od nadmiernej rozgrzanego pieca zapaliła się ściana i ogień zaczął się rozszerzać na urządzenie mieszkania.

II oddział straży ogień ugasił po krótkiej pracy, nie dopuszczając do większych strat.

Kurjer Handlowo-Przemysłowy

„REPUBLIKA“ z dnia 22 lutego 1936 r.

Dział gospodarczy — tel. 211-66.

Prof. Dr. Adam Krzyżanowski

Reglamentacja przemysłu a konieczności państwowe

W artykule niniejszym, napisanym specjalnie dla „Republiki“, znakomity ekonomista prof. dr. Adam Krzyżanowski, analizuje tak aktualny obecnie problem reglamentacji.

Zwolennicy reglamentacji produkcji chętnie wypisują na swym sztandarze hasło: „dobro państwa prawem najwyższym“. Powołują się w obronie swego stanowiska na konieczność wzmocnienia siły obronnej państwa. Kontyngentowanie przywozu, powiedzmy, przedzyskują za niezbędne w interesie obrony waluty, której stałość jest koniecznością państwową.

Istota konieczności państwowych

Podzielać bez zastrzeżeń pogląd, że reglamentacja produkcji powinna być przeprowadzona pod kątem widzenia konieczności państwowych, a nie w imię faworyzowania interesów indywidualnych. Atoli mimo przyjęcia wspólnego założenia trudno mi dojść do porozumienia ze zwolennikami reglamentacji produkcji, ponieważ różni się w zapatrywaniach na istotę konieczności państwowych.

Dobro państwa wymaga właściwego zharmonizowania jego różnorodnych współczynników. Spełnianie zadań militarnych państwa i wszelkich innych uwarunkowane jest nieodzownie zasobnością skarbu. Ciągłe przypominanie tej kardynalnej prawdy jest szczególnie na czasie w Polsce, ponieważ Polska jest krajem bardzo niskiego kursu papierów państwowych, a więc krajem wielce ograniczonych możliwości finansowania wydatków państwa. Trafna ocena niebezpieczeństwa przeciążenia podatkowego jest koniecznością państwową nie tylko dlatego, że spełnianie zadań państwa bez rozporządzania środkami materialnymi, dostosowanymi do osiągnięcia zamierzonych celów jest zgoła niewykonalne, ale także dlatego, ponieważ sprawne funkcjonowanie aparatu państwowego zależy od chętnego współdziałania ludności, na które trudno liczyć, jeżeli obciążenia na rzecz państwa są oczywiście nadmierne. Popelniają szkodliwy błąd ci, którzy rozważając zagadnienie reglamentacji produkcji zapominają, że wzmocnienie dochodów państwa jest pierwszorzędną koniecznością państwową, której zapoznają wpływ reglamentacji produkcji na wysokość dochodów państwa.

Ustrój liberalny polega na rozdzielaniu funkcji politycznych od ekonomicznych. Państwo w ramach ustroju liberalnego ogranicza się do spełniania zadań niezbędnych dla utrzymania bytu państwa. Dba o przestrzeganie swych interesów w stosunku do państw innych i o zachowanie ładu wewnętrznego. Chroni własność prywatną w szeroki zakres, co jest równoznaczne z przekazaniem trosk gospodarczych obywatelom państwa. Ich przedsiębiorstwa są wyłącznie nastawione na osiągnięcie zysku, w którym państwo uczestniczy przez nakładanie podatków.

Reglamentacja produkcji zaciera różniczenie funkcji politycznych i ekonomicznych. Zarządzenia państwa, normujące działalność gospodarczą obywateli, nie mogą być żadną miarą wyrazem li tylko chęci przysporzenia możliwie największych zysków gospodarczych państwu i jego obywatelom. Motywy czysto polityczne wyciskają także swe piętno na treści zarządzeń gospodarczych państwa. Są również w wysokim stopniu miarodajne dla wyboru środków osiągnięcia celów, przyświecających zarządzeniom gospodarczym państwa.

Skutki reglamentacji

Reglamentacja produkcji ogranicza podział pracy, a zatem musi nieuchronnie doprowadzić do zmniejszenia zysków i płac oraz rozmiarów wytwarzania i konsumowania.

Doprowadza do tego wyniku wbrew zamierzeniom jej protagonistów różnymi drogami. Podporządkowanie działalności gospodarczej motywom politycznym musi wywrzeć wpływ gospodarczo ujemny na jakość kierownictwa pracy przedsiębiorcy. W ustroju wolno-konkurencyjnym na czele przedsiębiorstwa stoją ludzie najbardziej uzdolnieni do osiągania zysków, ponieważ przedsiębiorstwa mniej sprawne ulegają we współzawodnictwie z lepiej zarządzanymi. Z chwilą narzucania prywatnej działalności gospodarczej politycznych punktów widzenia na kierownictwo przedsiębiorstw zaabsorbowane nowymi, nieekonomicznymi czynnościami coraz częściej przechodzi w ręce ludzi posiadających kwalifikacje korzystne dla dostosowania się do nowych warunków pracy, ale mniej zdolnych do istotnie ekonomicznego zawiązywania toków interesów.

Ustrój liberalny ułatwia przetrwanie kapitałów i pracy. Gdy państwo zabezpiecza obywatelom swobodę działalności gospodarczej, ludzie porzucają zajęcie mniej rentowne na rzecz bardziej zyskownych. Ciągłe wycofywanie kapitału z przedsiębiorstw, odrzucających mniejszy procent sprzyja kapitalizacji i doprowadza ostatecznie do znizki stopy procentowej, stanowiącej podstawową rekojmie dodatniego rozwoju stosunków gospodarczych. Reglamentacja produkcji przez władze wypacza przetrwanie kapitałów i pracy, albowiem zwiększa współczynnik nieekonomicznych motywów tego przebiegu zjawisk. W tych warunkach kapitał i praca skupiają się w punktach politycznie przywilejowanych, a nie w ekonomicznie najrentowniejszych, skutkiem czego brak kapitału i wysoka stopa procentowa są objawem chronicznym w epokach nadmiernej rozbudowanej interwencji państwa w sferze poczyniań gospodarczych. Ustrój liberalny zawiera w sobie z istoty swej dynamizm wyrównywania cen, płac i procentów oraz ich ustalania na poziomie optymalnym w przeciwieństwie do systemów

politycznego organizowania życia gospodarczego, którego znamię jest ciągłe rozwieranie się wielorakich nożyc cen, płac i procentów, utrudniających zyskowne równoważenie popytu i podaży, produkcji i konsumpcji, uszczuplających kapitalizację.

Usztywnienie wolności wymiany

Wolno-konkurencyjny porządek rzeczy zabezpiecza pomyślnie zharmonizowanie elementów sztywnych i elastycznych działalności gospodarczej. Powszechna stałość kursu walut i dewiz w ostatnich dziesiątkach lat, poprzedzających wybuch wielkiej wojny, stanowiła szczególnie doniosły w swych pomyślnych skutkach przejaw owego korzystnego ustosunkowania pierwiastków sztywnych i elastycznych. Mechanizm waluty złotej, stosowanej przez wszystkie państwa jednolicie w swych zasadniczych wytycznych, doprowadzał do usztywnienia kursu walut i dewiz, uwarunkowanego dopuszczeniem w szerokich granicach wolności międzynarodowego obrotu towarowego oraz przetrwania pracy i kapitałów. Wyrównywanie różnic w bilansach płatniczych dochodziło do skutku przede wszystkim za pośrednictwem wielkich międzynarodowych operacji kredytowych, a dopiero w ostateczności przesyłkami złota. Nie może zaś ulegać wątpliwości, że udzielanie kredytu tego rodzaju jest niezbędnie uwarunkowane swobodą w obrocie towarów i podróżowaniem w celach zarówno turystycznych jak i niemniej zarobkowych.

Ostatnie gwałtowne przesilenie kredytowe sprzed kilku lat było wynikiem udzielania pożyczek międzynarodowych, których oprocentowanie i amortyzacja okazały się niemożliwymi, albowiem krepowanie ruchu osób i towarów wywołało ogromne uszczuplenie zapasu dewiz, stanowiącego źródło spłaty zobowiązań międzynarodowych. Zapłata długów dawnych zaciąganie nowych (Niemcy 1924 — 1929) nie mogła być w tych wa-

runkach instytucją stałą. Usztywnienie wolności wymiany przez reglamentację produkcji jest śmiertelnym ciosem dla systemu waluty złotej. Wprawdzie niektóre państwa zdołały zachować, względnie powrócić do waluty złotej, atoli wobec niepomyślnych warunków jej funkcjonowania nie są w stanie wydobyć z tej instytucji tych korzyści, które waluta złota ziszczała przed wojną.

Gospodarowanie na rachunek opodatkowanych

Stosunkowo ściśła kalkulacja rentowności nakładów dzięki stałości waluty zajmuje poczesne miejsce wśród owych korzyści, wynikających z wolno-konkurencyjnego praktykowania waluty złotej, właśnie w tym celu powołanoj do życia. Reglamentacja produkcji faworyzuje wahania walutowe oraz wielorakie nożycy cen. Wobec trudności jej wyrzeczenia się i mało zadawalniających wyników organizowania przez władze życia gospodarczego nie pozostaje rządowi nic innego jeno ciągle zmieniać formy interwencji. Kwitną ostateczności. Szerzy się tezauryzacja i spekulacja ze szkodą normalnej działalności inwestycyjnej. Kurczy się globalne zyski i rozmiary działalności gospodarczej.

Reglamentacja produkcji jest właściwie gospodarowaniem na rachunek opodatkowanych. Wpływa ujemnie na zasobność skarbu państwowego podwójnie: zwiększa wydatki i zmniejsza dochody. Powoduje wydatki związane z utrzymaniem urzędników, zatrudnionych wydawaniem zarządzeń interwencyjnych i dopilnowaniem ich wykonania. Uszczupla dochody społeczeństwa, obniża wpływ podatkowy skarbu.

Z tego powodu uzasadnianie reglamentacji produkcji koniecznościami państwowymi wydaje mi się wielce wątpliwym argumentem.

Pogorszenie wypłacalności we włókiennictwie

Liczne protesty weksli prowincjonalnych. — Ciasnota gotówkowa na rynku

Rynek włókienniczy wykazuje obecnie wyraźne objawy pogarszającej się wypłacalności. Symptomy pogorszenia wypłacalności występują zwłaszcza ze strony prowincji. Ostatni tydzień przyniósł dużą liczbę protestów wekslowych ze strony klientów prowincjonalnej włókiennictwa łódzkiego.

Rzeczą znaną jest, że fala protestów wekslowych wystąpiła nie w jednej branży handlu czy produkcji włókienniczej ale we wszystkich niemal działach włókiennictwa, zarówno branży wełnianej, jak i bawełnianej, jedwabnej, konfekcyjnej itd. Świadczy to, iż obecne pogorszenie się wypłacalności wywołane jest pewnymi względami o charakterze szerszym i ogólnym dla wszystkich działów handlu włókienniczego. W kołach kupiectwa jako przy-

czynę obecnego pogorszenia się wypłacalności wymienia się zastój w handlu prowincjonalnym, spowodowany przez kodami na jakie ten handel napotyka w swej pracy codziennej, oraz niepomyślnie ukształtowanie się pogód — panujące od pewnego czasu mrozy, które rozpoczęły się w momencie, kiedy włókiennictwo rozpoczyna zbyt na szerszą skalę letnich towarów.

O ile chodzi o samą Łódź — to objawy pogarszającej się wypłacalności narażone nie przejawiały się na terenie tutejszym w silniejszej formie. Obawiać się należy jednak, że w razie trwania obecnego zastój w handlu jeszcze przez dłuższy okres czasu pogarszająca się wypłacalność spowoduje trudności płatnicze w tutejszym handlu. Narazie, w przeddzień sezonu każda z firm do-

kłada wszelkich wysiłków, aby wyjść obronną ręką z obecnych trudności, rynek włókienniczy łódzki cechuje nie mniej jednak w chwili obecnej dość spora ciasnota gotówkowa. Brak gotówki paraliżuje w dużej mierze przygotowania producentów do sezonu letniego, których tempo w okresie ostatnim nie uległo naogół — zwłaszcza w przemyśle mniejszym — zwiększeniu.

Z panującą na rynku ciasnotą gotówkową kontrastuje w sposób wyraźny pozycja banków łódzkich, posiadających znaczną ilość wolnej gotówki, nie znajdującą obecnie należytego ujęcia.

Spadek eksportu niemieckiego

Handel zagraniczny Niemiec w styczniu b. r. przedstawiał się następująco (w mil. RM. — pierwsza liczba w nawiasie oznacza dane za grudzień roku ub., druga — za styczeń r. ub.): import 363,6 (373,0 — 404,0), eksport 381,8 (415,6 — 299,5), saldo plus 18,2 (plus 42,6 — minus 104,5).

W styczniu obroty handlu zagranicznego Rzeszy wykazały spadek w porównaniu z grudniem r. ub., przyczem eksport spadł więcej, niż import, w związku z czem spadkowi uległo dodatnie saldo.

Z poszczególnych grup importu największy spadek wykazał przywóz roślinnych środków spożywczych, natomiast poważny wzrost wykazał przywóz surowców. Z poszczególnych grup eksportu największy spadek wykazał wywóz wyrobów gotowych.

Nowy podział kompetencji w ceministrów przemysłu i handlu

W związku z nominacją dyr. M. Sokolowskiego na stanowisko podsekretarza stanu w min. przemysłu i handlu, nastąpił nowy podział kompetencji podsekretarza stanu tego ministerstwa.

Według tego podziału wszystkie sprawy merytoryczne, wchodzące w zakres pracy departamentu przemysłowego, departamentu morskiego, biura elektryfikacji, urzędu patentowego oraz sprawy zleczone należą do kompetencji

podsekretarza stanu, dr. Franciszka Doleżala, który uczestniczy ponadto w pracach komisji handlu zagranicznego i w Komitecie ekonomicznym Ligi Narodów.

Wszelkie sprawy merytoryczne w zakresie pracy departamentu handlowego, państwowego instytutu eksportowego, głównego urzędu miar oraz sprawy zleczone — podlegają kompetencji podsekretarza stanu p. Sokolowskiego.

Z rynku pieniężnego

Giełda warszawska miała wczoraj tendencję prawie całkowicie utrzymaną. Nieznacznie wzmocniła się dewiza na Londyn, którą notowano po 26.17 (+1 punkt). O 10 punktów do 360.10 zwyżkowała również dewiza na Amsterdam, natomiast o 5 punktów do 89.30 spadła dewiza na Brukselę. Reszta notowań bez zmiany. Kabel na Nowy Jork — 5.24 i pół.

Bank Polski płać wczoraj za funty 26.03, za dolary 5.22.

Na rynku łódzkim wszystkie kursy były utrzymane. Notowano: funt — sprzedaż 26.15, kupno 26.10, dolar 5.22 — 5.21, dolar złoty 9.02—9.00, rubel złoty 4.82—4.80, marka 1.51 — 1.50.

Poż. stabilizacyjna miała wczoraj tendencję mocniejszą i zwyżkowała do 62.75 w żądaniu i 62.50 w placeniu, a więc o 75 punktów. Bez zmiany: dolarówka — 54.00—53.50, 5 proc. L. Z. m. Łodzi za r. 1933 — 48.75 — 48.40.

GIEŁDA ŁÓDZKA.

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano: dolary sprzedaż 5.22, kupno 5.215, dolarówka 53.50 — 53.40, poż. stabilizacyjna 62.50 — 62.25, 5 proc. L. Z. m. Łodzi 49.15 — 48.85, Bank Polski 98.50 — 98.00. Tendencja co-kołwiek mocniejsza.

ŁÓDZKA GIEŁDA ZBOŻOWA.

Na wczorajszym zebraniu łódzkiej giełdy zbożowo-towarowej notowano: żyto 13.25—13.50, pszenica 20.50—20.75, pszenica zbierana 20.25—20.50, jęczmień przemysłowy 13.50—13.75, jęczmień browarowy 14.50—15.50, owies jednolity 15.50—15.50, owies zbierany 14.75—15.25, mąka żytnia 1) 20.00—20.25, mąka żytnia 2) 20.75—21.25, mąka pszenna 32.25—34.25, otreby żytnie 9.00—9.25, otreby pszenne 10.25—10.50, otreby pszenne grube 10.50—10.75, rzepak 41.00—43.00, kroch Victoria 27.00—30.00, makuch lniany 15.50—16.50, makuch rzepakowy 13.50—14.50, koniczyzna czerwona 100.00—135.00, koniczyzna biała 70.00—100.00, ziemniaki 4.5—5.00, peluska 20.00—22.00, seradela 21.00—23.00, siemie lniane 34.00—36.00.

Kapitał obcy we włókiennictwie

Znaczny wzrost udziału kapitału zagranicznego w polskim przemyśle tekstylnym

Według danych statystycznych udział kapitału zagranicznego w polskim przemyśle włókienniczym w latach ostatnich stale się zwiększał.

W r. 1932 istniało w przemyśle włókienniczym 138 krajowych spółek akcyjnych, rozporządzających kapitałem 585,2 milionów zł. Z tego w 48 spółkach zaangażowany był kapitał zagraniczny w wysokości 126 milionów zł. W stosunku zatem do ogólnego kapitału spółek włókienniczych kapitał zagraniczny wynosił 21,5 proc.

W r. 1933 liczba spółek akcyjnych w przemyśle włókienniczym spadła do 127, a ich kapitał do 554,6 miliona zł. Natomiast liczba spółek, w których zaangażowany był kapitał zagraniczny powiększyła się o 1 do 49. Wprawdzie suma kapitału zagranicznego zmniejszyła się do

121,2 milj. zł, jednak stosunek jej do kapitału ogólnego wzrósł do 21,9 proc.

W latach następnych stosunek ten ulegał dalszemu wzrostowi i w r. ub. wynosił już 26,8 proc.

Przytoczone cyfry tylko w części jednak obrazują udział kapitałów obcych we włókiennictwie polskim. Aby mieć pełny obraz tego udziału, do sum powyższych należy dodać jeszcze kapitały zagranicznych spółek akcyjnych włókienniczych, z siedzibą zagranicą, a działających na terenie Polski. W r. 1933 spółek takich było 6, a ich kapitał, przeznaczony do działalności w Polsce wynosił złotych 110,4 milj.

Największy udział w polskim przemyśle włókienniczym miał kapitał francuski, który na dzień 1 stycznia 1935 r. wynosił 66 milionów zł.

Zwiększanie się udziału kapitału zagranicznego w krajowych spółkach włókienniczych jest z jednej strony niewątpliwie dowodem słabości finansowej naszego przemysłu włókienniczego, z drugiej zaś wskazuje na świadczące o dużej wartości walorach lokacyjnych tego przemysłu i jego możliwościach rozwojowych skoro tak chętnie angażuje się w nim kapitał obcy.

TO O CZYM WIELU MOGŁO TYLKO MARZYĆ.

Znana fabryka radjoodbiorników — Krajowe Towarzystwo Telefunken, ogłosiła nowy sposób sprzedaży swoich doskonałych aparatów: Am- basador, Special, Uniphon.

Prawdziwie dobry odbiornik Telefunken zastępuje niemal wszystkie inne rozrywki. Jednakże skromne budżety inteligencji nie pozwalały na jednorazowy wydatek paruset złotych. Trudność rozwiązała obecnie firma Telefunken w ten sposób, że radjoodbiornik Telefunken można nabyć na długoterminowe spłaty od 20 złotych miesięcznie.

Giełda pieniężna.

Warszawa, 21 lutego.

Na dzisiejszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była utrzymana przy obrotach zmniejszonych. Notowano: Amsterdam 360.10 (+10), Bruksela 89.30 (-5), Kopenhaga 116.90 (+5), Londyn 26.17 (+1), Nowy Jork kabel 5.24.50, Paryż 35.01, Praga 21.97, Sztokholm 134.90 (+5), Zurych 173.25. W obrotach prywatnych: marka niemiecka 148.75, szyling austriacki 99.30 (-5), korona czeska 19, leje rumuńskie 2.75, dinary jugosłowiańskie 11.05, taty lotewskie 127.50, lewy bułgarskie 5.25, frank francuski 34.99, frank szwajc. 173.10, gulden gdański 99.50, liry włoskie 32, lity litewskie 83.50, funty angielskie 26.18, funty palestyńskie 26.16, dolary 5.22.75, rubel złoty 4.76.75, dolar złoty 8.98, rubel srebrny 1.40, bilon 0.67. Bank Polski płać za banknoty dolarowe 5.22.

AKCJE. Dla akcji panowała tendencja mocniejsza, zwłaszcza dla papierów metalurgicznych, które były wposzukiwaniu. Większych obrotów dokonano akcjami Banku Polskiego i Lilpopami. Notowano: Bank Polski 90.50—91 (+50) — bez kuponu za 1935 r., za który to kupon płać 8 zł., Cukier 28—27.50 (+150), Węgiel 13.25, Lilpopy 9.50—9.60 (-25), Ostrowieckie 21 (+175), Starachowice 34.75—35.20 (+105).

Odbiła się sprzedaż licytacyjna 20 sztuk akcji Warsz. Tow. Terenowego, które sprzedano po 69.75 zł. za akcje 500-markową nom. wartości.

PAPIERY PROCENTOWE. Dla papierów procentowych tendencja była mocniejsza przy większych obrotach 7 proc. stabilizacyjna i 5 proc. konwersyjna. Notowano: 4 proc. dolarowa 53.70 (+10), 5 proc. konwers. 60, 6 proc. dolarowa 78.25, 7 proc. stabilizacyjna 62.63 — 62.75 (+75), odcinki po 500 dolarów 63.13, (+63), 8 proc. oblig. bud. B. O. K. I em.—93, 7 proc. Przem. Pol. 85 (+50), 4 i pół proc. ziemskie 46—46.25 (+37), 5 proc. Warszawy nowe po 1000 zł. 55.25, 5 proc. m. Radomia 39 (+50). Transakcje dokonane a nienotowane: 4 i pół proc. listy zast. m. Warszawy 57, 5 proc. in. Warszawy stare 58, 3 proc. państwowa renta ziemiska grubsze odcinki 55, 7 proc. warsz. dolarowa 68.50, za 8 proc. dillonowską chciano płać 91.38, za 7 proc. śląską 70.25. W obrotach pozagiełdowych: 3 proc. bułowa 26.75, 4 proc. inwest. 54.50.

Palace

Dwie
najwybitniejsze
indywid.
ekranu

GARY COOPER
ANNA STEN

Noc weselna

Film o miłości,
silniejszy po-
nad śmierć!

Dziś
o g. 12, 2 i 4
3 poranki

80 gr.

KARUZELA

tygodnik obrazkowy przygód ciekawych i wesołych
ULUBIONA LEKTURA MŁODZIEŻY i DZIECI

Prenumerata miesięczna 40 gr.

wraz z odnośnikiem do domu w Łodzi

Prenumeratę przyjmuje Administracja „REPUBLIKI”,
Piotrkowska № 49 Piotrkowska № 49

DR. MED.

Józef Izykson

spec. chor.
USZU, NOSA, GARDŁA i KRTANI
Południowa 9, tel. 210-75
przyjm. od 1—2 i 5—7 pp.

DOKTOR

TREPMAN

specjalista chorób wenerycznych,
skórnych, moczopłucowych,
Zawadzka 6 fr. II piętro
8—12, 2—4, 6—9 wiecz.
W niedziele i święta od 8—1 pp.

Doktor

HENRYKOWSKI

Specjalista chorób wenerycznych,
skórnych i seksualnych
ul. TRAUUGUTTA 9
front I-sze piętro. Telefon 262-08.
Przyjmuje od 8—11 i od 6—9 wiecz.
niedz. i święta od 9—12.30.

Gabinet kosmetyki i toaletowej

„BELLA”

PIOTRKOWSKA 89, tel. 138-49.
prawa oficyna, I piętro.
Usuwanie wszelkich defektów — cery.
Kuracje odmładzające i pielęgnujące
urodę. Uplekszenia na bale. Porady
bezpłatne.
Godz. przyjęć od 10 — 2 i 4 — 8 w.

Instytut

Kosmetyczny „DEA”

pod kierown.
LEKARZA SPECJALISTY
Cegielniana 15, tel. 149-07
Wszelkie zabiegi w zakresie kosmety-
ki lekarskiej i toaletowej.
FIZYKALNA TERAPIJA.
PORADY BEZPŁATNE.

Pokój

UMEBLOWANY
z wszelkimi wygodami i telefonem
DO WYNAJĘCIA.
Nawrot 2, fr. II p., m. 31
III brama od rogu Piotrkowskiej.

Nieście pomoc najbardziej

Dr. ROJTER
chor. skóry, włosów
i weneryczne
NARUTOWICZA 24

Tel. 262-61.
przyjmuje od 8—11 i od 2.30 do 9 w.
w niedz. od 9—4 ej.

H. FILLAT

Lekarz-Dentysta
PIOTRKOWSKA 43
tel. 165-20
przyjm. od g. 10—1 i 3—7.
w niedziele i święta od g. 10—1.

Do akt Nr. Km. XV/2154/35.
OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Ło-
dź, rew. 15-go, zamieszkały w Ło-
dź, ul. Rzgowska Nr. 52 na zasadzie
art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu
25 lutego 1936 r. o godz. 11 w Łodzi
ul. Piotrkowska 273 i Nawrot Nr. 11
odbędzie się publiczna licytacja ru-
chomości a mianowicie: motoru elek-
trycznego o sile 3 K. M., maszyny do
naładowywania kielbas, maszyny do
kręcenia mięsa, maszyny do miesania
mięsa, furgonu do przewożenia we-
dlin, 2-ch kas ogniotrwałych, mebli i
innych ruchomości oszacowanych na
łączną sumę zł. 7170—, które można
oglądać w dniu licytacji w miejscu
sprzedaży, w czasie wyżej oznaczo-
nym.

Łódź, dn. 30 stycznia 1936 r.
Komornik: (—) ADAM MRÓZ.
Sprawa firmy „Elbor” p-ko Jano-
wi Kłjakowi.

STOSOWANIE KOSMETYKÓW
„RAVIS”

opartych ściśle na podstawach
naukowych udziela
Prof. CELINA SANDLER
oraz jej długoletnia asystentka
w gabinecie kosmetyki lekarskiej
Dr. Med. LEWINSONOWE J
PIOTRKOWSKA 88, telef. 143-63
front II p.
PORADY BEZPŁATNE.

Targi
Wiedeńskie

8—14 marca 1936
Targi Techniczne i Gospodarstwa Rolnego
do 15 marca

Wielkie Targi
Środkowoeuropejskie

Wystawcy z 18 państw
Nabywcy z 72 krajów

Wiza władzowa zbudna Legitymacja Targów
i paszport upoważniają do przekroczenia granicy
austriackiej. Wiza tranzytowa czechosłowacka
niepotrzebna! Znaczną zniżką przejazdu na pol-
skich, niemieckich, czechosłowackich i austriackich
kolejach oraz na linjach lotniczych. Wszel-
kie informacje oraz legitymacje Targów (po zł. 8)
przez

Wiener Messe — A. G., Wien VII
oraz przez honorowe przedstawicieli
w Łodzi: Austriacki Konsulat, Wodny Rynek 2
Polskie Biuro Podróży „Orbis”, Sp. z
o. o., ul. Piotrkowska 65,
Wagons-Lits/Cook S. A., ul. Piotrkow-
ska 64,
Sp. Akc. dla Międzynarodowego Trans-
portu Schenker i S-ka, Piotrkowska 97
Dom Spedycyjny Leon Finkenstajn,
Nawrot 7.

Czem w budzie jest kontrola
Tem dla zdrowia bywa „OLLA”

„OLLA”
Gum..?

Matki!

Zapisujcie
swo-
niemowlęta
do

„Kropli Mleka”

Specjalista UBEZPIECZEŃ SPO-
LECZNYCH udziela na żądanie
wyjaśnień pracodawcom i pra-
cownikom w najbardziej skompli-
kowanych sprawach ubezpiecze-
niowych. Telefon Nr. 222-17.

RIALTO

Pocz. o g. 12-ej.

Ceny miejsc
na poranki od **85 gr.****Dziś wielka, uroczysta premiera!**

IRENA DUNNE

bohaterka filmu „Boczną Ulicą”. W roli kochającej kobiety, poświęcającej wszystko dla swej wielkiej miłości...

**ROBERT
TAYLOR**

bohater filmu „Melodia Wielkiego Miasta”. Dramatyczne przeżycia dwojga ludzi, związanych miłością i nienawiścią...

Film silnych wzruszeń... Film, którego się nie zapomina...

„ZA CHWILĘ SZCZĘŚCIA”

Reżyseria: JOHN M. STAHL, twórca „Bocznej Ulicy” i „ZALEDWIE WCZORAJ”. Superprodukcja Universalu 1935.

Pierwsze Prywatne Pogotowie Lekarskie

Telefon: 12-333
Legionów 6
(Zielona)

czynne bez przerwy całą dobę.

Szybka pomoc lekarska we wszystkich specjalnościach

Centralna lecznica zębów

PRYWATNY GABINET DENTYSTYCZNY W ŁODZI

przy ul. Piotrkowskiej Nr. 164, tel. 127-83

Przyjmuje: od 9 r. do 8 wiecz. w niedziele i święta od 10-1-ej. Własne laboratorium zębów sztucznych. Rentgen. Ceny znacznie niższe. Lek.-dent. ZADZIEWICZ.

Prywatne Pogotowie Ratunkowe

Plac Wolności 10

Telefon: 2222-6

czynne bez przerwy w dzień i w nocy.

Natychmiastowa pomoc lekarska we wszystkich specjalnościach.

Nie cud — a rzeczywistość!

Słynny Jasnowidz OSOWICKI z Warszawy, przewidział główną wygraną 34-ej Loterii Klasowej 1.000.000 zł. zapomocą klucza wibracyjnego gdzie kupił szczęśliwy los. Wyświetla najbardziej zawiślane sprawy miłosne, handlowe, spadkowe, ukryte skarby. Ostrzega przed pseudo-jasnowidzami, którzy szumnie się ogłaszają i wykorzystują Sz. Publiczność nie mając żadnego daru Bożego. Tylko przez krótki czas ofiarują dla dobra ogółu każdemu horoskop przyszłości za dopłatą, natomiast bez horoskopu zł. 1.50 znaczkami. Przyślij datę urodzenia i imię matki.

KRAKÓW, ul. Św. Tomasza 15, m. 2.

LEKARZ - DENTYSTA

B. Nusbaumowa

przyjmuje od 4-8 po poł.

Piotrkowska 51

TELEF. 121-23.

DOKTOR

H. SZUMACHER

CHOROBY SKÓRNE I WENERYCZNE

Piotrkowska 56

tel. 148-62.

Od 9-1, od 5-9 pp.,
w niedziele i święta od 10-1.

DR. MED.

Al. Kopciowski

Gdańska 37

tel. 232-55

przyjmuje od 7-8-ej wiecz.

Dr. BRAUN

PIOTRKOWSKA 81

tel. 100-57.

Spec. chor. skórnych, wenerycznych i seksualnych

przyjmuje od 8-1 i od 5-9 wiecz.

LEKARZ - DENTYSTA

F. Kopciowska

Przyjmuje od 9-3-ej

Gdańska 37, tel. 232-55

od 4-7-ej w Lecznicy

Piotrkowska 294 tel. 122-59

Dr. H. Ziolkowski

spec. chor. wenerycznych, skórnych, włosów i moczopłciowych

6-go Sierpnia 2

tel. 118-33.

Przyjmuje od 9-12, 3-9.
w niedziele i święta od 9-12.

Lokale

POKÓJ umeblowany, z wygodami, niekrepujący, do wynajęcia, Południowa nr. 2 m. 21.

DO WYNAJĘCIA 2 pokojowe frontowe mieszkanie z wszelkimi wygodami kompletnie remontowane, Żwirki 28, 5-cio pokojowe Andrzeja 35. 23

POKÓJ elegancko umeblowany z pościelą zaraz do oddania, Aleja 1 Maja nr. 3 m. 7. 23

POSZUKUJE pokoju umeblowanego. Oferty sub: „Budowniczy” do „Republiki”. 23

DO WYNAJĘCIA umeblowany frontowy pokój z ładnym widokiem na 1. piętrze dla pojedynczej osoby, Północna 63 (blisko Helenowa). 23

KAWALER pracujący poszukuje skromnego niekrep. pokoiku, ewent. mieszkania przy int. i z. rodzinnie niedrogo. Oferty z ceną sub: „Marzec” do „Republiki”. 23

2-3 POKOJE do wynajęcia. Wszelkie wygody, centralne ogrzewanie. Front, 4-te piętro, Piłsudskiego 76, winda, od 11-2-ej. 23

Nauka i wychowanie

RUTYNOWANA nauczycielka muzyki (Moskiewskie Konserwatorium) udziela lekcji gry fortepianowej oraz języka francuskiego po kilkuletnim pobycie w Paryżu. G. Hurwicz - Szyllerowa Południowa 23, m. 9.

ANGIELSKI, francuski gruntownie w dziedzin. Konwersacja, handlowa korespondencja. Zgłoszenia telef. 226-23 w godz. od 11-1 codziennie.

ENGLISH teacher gives lessons and conversation Cegielniana 3 m. 5. Telefon 153-14.

GRAND KINO

dziś premiera

Dwie sławy, Dwa głośnie nazwiska. Aktorzy stworzeni dla wspólnych przeżyć.

WALLACE BEERY JACKIE COOPER

w filmie

ZAPOMNIANY CZŁOWIEK

Film, który głębokim realizmem, wzruszającą grą i interesującą treścią zjednał sobie wszędzie olbrzymie powodzenie.

poranki od **80 groszy.**

W nadprogramie: Przemówienie min. Kościłkowskiego na otwarciu sesji sejmowej.

Kupno i sprzedaż

WÓZKI dziecięce po cenach fabrycznych poleca M. Jacobi, Piotrkowska 107, sklep w podwórzu.

KUPIE używaną maszynę do szycia rękawiczek skóranych. — Oferty pod „Zaraz 100” do „Republiki”. 24

DOBRA LOKATA kapitału! Sprzedam posesję w Zdunskiej Woli, dom mieszkalny, budynki pofabryczne, 32 tysiące lokci placu, położone w centrum miasta, dochód 1800. Cena 16 tysięcy. Wiadomość: Zdunska Wola, ul. Piłsudskiego 40, M. Kamiński.

Posady

MASZYNISTKA przyjmuje przepisywania na maszynie do domu. Ceny b. niskie. Wiadomość tel. 101-11.

DOSWIADCZONY buchalter - bilansista szuka stałej posady, albo pracy domowej. Wymagania skromne. „Republika” dla „M. A.”. 23

Uzdrowiska

ZAKOPANE, pensjonat „MAK”, Zamojskiego, tel. 381. Po gruntownym remoncie poleca pokoje, garaż. Ciepła woda, wykwintne utrzymanie. Zofia Tyszowa.

WIŚNIOWA - GÓRA tel. Nr. 5 B. Finkełmanowa, przyjmie jeszcze kilkoro dzieci pod troskliwą opiekę.

CZTERO wzgl. PIĘCIOPOKOJOWE mieszkanie

z wygodami przy ul. Piotrkowskiej od 6-go Sierpnia do Główniej lub na bocznicach

poszukiwane

Oferty pod „Pięciopokojowe” do adm. nin. pisma.

Różne

POSZUKUJE aparatu do azotowania i kociolka do pary. Oferty pod „R”. 23

FARBIARNIA na przedzie luzne i inne, częściowo lub cała zaraz do oddania. Of. Republ. sub: „Przedza”. 23

DROBNE ogłoszenia w „Republice” są najlepszym i najtańszym środkiem zeknięcia zainteresowanych stron. Kto chce: 1) znaleźć lokatora lub sublokatora, 2) znaleźć mieszkanie lub pojedynczy pokój, 3) sprzedać nieruchomości lub rzecz, 4) kupić cośkolwiek okazjnie, 5) dostać posadę, 6) wyszukać pracownika — niechaj poda drobne ogłoszenie do „Republiki”.

Zagubione dokumenty

STEFAN NOWAK, Targowa 31 zgubił legitymację zapomogową, wyd. przez P. U. P. P. w Łodzi.

LAMPART Izrael, Główna 67 zgubił kwit kaucyjny Elekrowni Łódzkiej Nr. 2239363 (na zł. 15.-).

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretariat Redakcji 127-24. dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 136-44; sekretariat nocny 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika”: 68-148.

PRENUMERATA „REPUBLIKI”

w Łodzi zł. 4.—, za odosłanie do domu 40 zł. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.—, „Republika” i „Express” w Łodzi z odosłaniem do domu zł. 7.— miesięcznie.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia strony 420 mm × 280 mm. Stronice tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.

CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie 1 — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubiny — 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25. Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr. najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabellaryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

Za wydawcę: Wydawn. „Republika”, Sz. z. ur. od. W. daw. Smólski — Redaktor odp. Wład. Smólski. Druk „Republiki” w Łodzi, Piotrkowska 49 i 64.